

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

DE PROPINQVITATE

Matrimonium impediens,

REGVLÆ

*Quæ una omnes quæstionis huius
difficultates facile
expediat.*

Authore CAROLO BYTLER, Magd.

LEVIT. 18, 6.

*Omnis homo ad propinquam sanguinis
sui non accedet.*

UNIVERSITY
LIBRARY
CAMBRIDGE

OXONIÆ,

Excudebant IOHANNES LICHFIELD & GVILIELMVS
Twyman, Academiæ Typographi. 1625.

EX LIBRIS

PROBATIONATE

LIBRARIUM

RECOLE

Quod est omne quod fuit
et est et erit
et erit et est
et est et erit

Antiqua Caroli Batavi Magd

Levi. 18. 6.

Omnia bona et propinqua
sua non accipiet

80.89
OXONIA

Frankfurt Johannis Bachmann & Co. Verleger
T. Bachmann typographus 1827.

AD LECTOREM

Doctrinam de Matrimonij impedimentis, Iurisconsultos consulens, rem cognitu difficilem pariter ac necessariam comperi. Necessariam, ne incestis homines connubiis & se & sobolem suam inscii polluerent: difficilem, ob præceptorum, quæ passim ab Authoribus traduntur, tum multitudinem tum obscuritatem. Ut rectè Zanchius, *Necessitas* inde patet, quòd quotidie in ecclesia celebrantur nuptiæ, de quibus multi occurrunt casus, & variæ proponuntur quæstiones, quas certè ignorare docti Theologi non est, nec boni Pastoris: *difficultas* autem inde sequitur, quòd tam multa, tamq; diversa videmus hac de re scripta fuisse, tum a Theologis, tum a Iurisperitis, tum deniq; a Canonistis; ut vix quid sibi ipsi velint intelligas. *Quare operæ-premium duxi, multa*

*De coniugio
Adami, in
Præfat. III.*

AD LECTOREM.

hæc & obscura in vnicam & dilucidam contrahere REGVLAM; quæ, instar omnium, quæstiones, vel difficillimas, quascunq; dissolvat. Verum quia, juxta regulam Iuris, Idem est non esse & non apparere; Regulam hanc nudam & solam proponere non sat habui. Sed, quò vel curiosis satis fiat, primò certa ipsius, ex lege Dei & Naturæ, fundamenta jeci: secundo loco Regulam ipsam adnotavi: tum singulas eius partes explicavi, & legibus item confirmavi: postremò submovi quæ adversari videantur. Quæ omnia lubens candidæ tuæ (erudite lector) censuræ subjicio. Vale.

Tuus C. B.

SYNGENIA.

sive

DE PROPINQVITATE

Matrimonium impediens,

REGVLA generalis.

UNIVERSITY
LIBRARY
CAMBRIDGE

VT, (a) Consanguinitatem & Affinitatem propagando, propageretur una, grata Deo & hominibus, hominum inter se dilectio & familiaritas, (b) naturalem quandam hominibus *natura* author ingenuit verrecundiam; qua, personarum quæ jam satis propinquæ sunt conjugia horrentes, nova indices amoris vincula aliunde quærerent. Unde vel (c) gentes ipsæ incestuosa propinquo- rum connubia, vt (d) *natura* repugnantia, mero illius instinctu abominata sunt. Ideoque (e) Aegyptij & Cananæi, ad quos non pertine-
bat

bat lex Mosaica, & quidem ante legem a Mo-
se latam, quia huiusmodi abominationibus,
Natura monitis renitentes, se polluerant, a
Deo damnantur & puniuntur.

(a) Augustin: de civitate Dei, lib: 15, c: 16. *Habita est ratio rectissima charitatis, ut homines, quibus esset utilis atq; honesta concordia, diversarum necessitudinū vinculis neclerentur.*

ff

(b) Digest: seu Pandect: (quod volumen huiusmodi caractere [ff] denotari consuevit.) libro 23., titulo 2, lege 14. *In contrahendis matrimonijs naturale ius & pudor inspiciendus est.* Et Aug: loco suprā citato, *Nescio quomodo inest humana verecundia quiddam naturale & laudabile; ut cui debet, causā propinquitatis, verecundum honorem, ab ea contineat.*

(c) Idem ibidem, hoc etiam, inter impios Deorum multo-
rum falsorumq; cultores, sic observari cernimus, ut etiam si, per-
versis legibus, permittantur fraterna coniugia; melior tamen
consuetudo ipsam malis exhorre licentiam: & cum sorores ac-
cipere in matrimonium, primis humani generis temporibus,
propter necessitatem, omnino licuerit; sic aversetur, quasi nun-
quam licere potuerit.

(d) Authentic: Coll: 2, tit: 7, c: 1. *Si quis illicitas & contrarias naturæ (quas lex incestas, & nefandas, & damnatas vocat) contraxerit nuptias; & ibidem, quatenus discat intra naturam se continere: non autem ultra terminum traditum nobis a Natura, etiam his legibus repugnare.* Item Zanchius de conjugio Adami in Præfat: *Doctrina de conjugio eruenda est nobis, primò quidem ex verbo Dei, deinde etiam ex iure civili. Est enim de iure naturæ: quo fit ut tam multa, hæc, honestissi-
ma, apud gentes etiam de coniugio leges reperiantur; sicut in iure civili videre est.*

(e) Levit: cap: 18, v: 24, 25: & cap: 20, 23.

(d & e) Melancton de conjugio. *Sciendum est leges in Levitico, qua prohibent commixtionem personarum quæ ibi re-
citantur, esse leges naturæ, & obligare omnes gentes: sicut ex-
presse dicit Textus, Egyptios & Cananaeos puniri propter in-
cestus*

cestas libidines. Et paulo infra, *Esse autem politia Mosi non pertinet ad nos; tamen regula universaliter tenenda est, mandata naturalia ad omnes homines & ad omnia tempora pertinere; quia sunt norma iustitia in mente & voluntate divina immutabiles. Cum autem Deus puniat gentes quæ sunt extra politiam Mosi, & quæ fuerunt ante Mosén; perspicuum est hæc prohibitiones esse æterna & immutabilia mandata, & pertinere ad omnes homines.* Similiter Zanchius de conjugio cap: 1, quæ 2. *Leges quas Levit: 18 tradit Dominus de incestu nuptijs, leges sunt non peculiare populi Israelitici, sed omnibus gentibus communes. Neq; enim Deus in gentes animadvertibat propter non servatas leges Iudeis proprie traditas; sed propter violatam naturæ legem, quæ adhuc gentes docebat, quid esset honestum quid turpe, quid æquum quid iniquum: ut Rom: 2, v: 14, & 15, docet Apostolus.*

¶ 2. Ne vero Israelitæ * depravatis, aut illorum a quibus aut horum ad quos proficiscerentur, moribus tandem inficerentur; * facris has Naturæ leges literis mandari voluit Deus, quæ perpetua populo suo vitæ norma foret.

* Levit: 18.3.

† Ibidem a versu 7 ad 17. & cap. 20. a v. 12. ad 21.

¶ 3. Quo in loco, & propinquis omnibus, quindecim tantum personæ in matrimonium duci expresse prohibentur. Pater c: 18, v: 7. Mater v: 7. Noverca v: 8. Socrus c: 20, v: 14. Soror c: 18, v: 9. Fratris v: 16. Nurus v: 15. Privigna v: 17. Amita v: 12. Matertera v: 13. Patruus v: 14. Neptis ex filio v: 10. Neptis

ex

SYNGENIA.

ex filia v: 10. Privigni filia: v: 17. Privigni
filia v: 17.

¶ 4. Ex quibus tamen per consequentem Analogiam, non modò triginta illa * *Synopsis* Cantuariensis paria; sed etiam cetera omnia vltiorum graduum, (a) Imperatorum legibus memorata, facile intelliguntur prohiberi.

(a) Qui *Natura* interdicta seu iura gentium singulatim sancientes, optimum conficiunt diuinæ legis commentarium. Vnde sic Calvinus † *Ordini divinitus præscripto consentiunt* 118, Levit. *Romana leges, ac si ex Mose didicissent earum authores, quid honestum sit & Naturæ consentaneum.* Nec mirum, quum qui Iudæos verbo, idem gentes * *Natura* docuerit, vnus æternus & sapientissimus Deus. Quare non alijs legibus incesta coniugia, vel † Papa iudice, definiuntur. *Coniunctiones consanguinitatum fieri prohibentur. Quare? Quia hæc diuinæ seculari prohibent leges.* Confirmile est illud * Brenij, *Sentiendum igitur est, quod inter hæc personas consanguinitatis & affinitatis, in quibus Moyses & Romanæ leges conveniunt, non possunt nuptia consistere naturali iure, quod eandem vim ubiq; apud omnes gentes habet.* Hoc tamen elogium † Bellarminus, Papale decretum parum attendens, non minus incautè quam ineptè cavillatur.

Quæ Analogia tribus Thesibus explicatur.

Thestis prima.

¶ 5. RELATA VTRAQUE, IN VTRAQUE LINEA, VNÀ PROHIBENTVR.

In eo enim quòd (a) * *Pater filia, etiam filia*

* cap. 18, v: 7.

SYNGENIA.

filia patri interdicitur: quod † *Nurus* *socero*, † vi. 15.
 etiam *Socer* *nurui*: quod * *Privigna* *vitrico*, * vi. 17.
 etiam *Vitricus* *Privignæ*: Et (in linea transver-
 sa) quod † *Amita* *nepoti*, etiam *Nepos* *amitæ*. † vi. 18.
 &c.

(a) *Filix*, ne patri nubat, speciatim seu *sermone legis* pro-
 hibetur. Patri verò, ne filiam ducat, non nisi ex consequenti.
 Quare malè S. Ambrosium vellicat * *Bellarminus*, quod * *De Matrimonio*.
 dicat, † *Neque illud prohibitum Sermone legis reperies, ne pater* † 24.
filiam suam accipiat uxorem. † *Epist.* 66.

Thesis 2.

¶ 6. SUB (a) RELATO INFERIORI IL-
 LIVS (b) POSTERI VNA PROHI-
 BENTVR.

Vbi enim, in recta linea, * *filia* & † *neptis*, * *privigna* & *privignæ filia*; in transversa, † *nep-
 tis* ex fratre vel sorore (quæ *neptis collateralis*
 dicitur: vide ¶ 25,) suis Relatis prohibentur;
 ibi descendentes ab iisdem (c) *proneptis*, etiam
 & *abneptis*, (d) *uxoris proneptis* & *abneptis*, atque
 (e) *proneptis* & *abneptis collaterales*, vnà prohi-
 beri intelliguntur.

(a) Qualia sunt, in recta linea, *filia*, *neptis*, *privigna*, res-
 pectu patris, avi, vitrici; in transversa, *neptis collateralis*, respectu
 patrui; *uxoris neptis collateralis*, respectu Mariti amitæ.

B

(b)

SYNGENIA.

de § 14.

(b) Modò & ipsi propinqui. Nam posteri Affinium* primi modi (vt, in recta linea, filia nurus; in transversa, filia uxoris nepotis) quòd ipsæ affines nullo modo sint, nec prohibentur, nec omnino huc spectant, ubi de propinquis tantum agitur. Sed vide (b) 3, in notis ad § 14.

(c) C: li: 5, tit: 4, lege 17. *Nemini licet contrahere matrimonium cum filia, nepte, & pronepte: itemq; cum matre, avia, & proavia.* Et ff, lib: 23, tit: 2, l: 68. *Iure gentium incestum committit, qui ex gradu ascendentiū vel descendentium uxorem duxerit.* i. Qui Inferior Relato suo ascendenti; & vicissim qui Superior Relato suo descendenti iungitur. Et eodem tit: l: 53. *Nuptia consistere non possunt inter eas personas, quæ in numero parentum liberorumve sunt; siue proximi siue ulterioris gradus sint, usq; ad infinitum.* Item Instit: lib: 1, tit: 10, § 2. *Inter eas personas quæ parentum liberorumve locū inter se obtinent, contrahi nuptia non possunt: veluti inter patrem & filiam, vel avum & neptem, vel matrem & filium, vel aviam & nepotem, & usq; in infinitum.* Quamvis non est cur quis hæc de re multum sit sollicitus, quum ultra secundum aut tertium gradum, nimia ætatum disparitate, satis prohibeantur.

(d) ff, li: 23, tit: 2, l: 40. *Aristo respondit privigna filiam non magis uxorem duci posse, quam ipsam privignam.* Et eodem tit: l: 14. *Privigna non solum ea nubi intelligitur, quæ uxoris mea filia est; sed & neptis & proneptis, ut nullam earum ducere possim: uti socrus appellatione, non tantum uxoris meæ mater; sed & avia & proavia intelligitur, ut nullam earum ducere possim.*

(e) C: lib: 5, tit: 4, l: 17. *Nemini licet contrahere matrimonium cum sororis filia &, ex ea; nepte; cum fratris filia &, ex ea, nepte.* Item Instit: lib: 1, tit: 10, § 4. *Fratris vel sororis filiam uxorem ducere non licet: sed nec neptem fratris vel sororis quis ducere potest, quamvis quarto gradu sit.* Ratio legis sub iugitur, *Cuius enim filiam uxorem ducere non licet, nec eius neptem permittitur.* Vnde non obicure deducitur perpetua posterorum prohibitio. Nam si neptem ducere non licet, quæ est filia filia, nec proneptem licebit, quæ est filia neptis.

nep̄tis: Et si non proneptem, quæ est nep̄tis filia, nec abnep̄rem, quæ est eiusdem nep̄tis; atq; ita deinceps. Huc etiam spectat, quod superior omnis, tam in transversa quàm recta linea, qui a proximo communi stipite vnico distat gradu, parentis loco habetur. Vt ff, lib: 23, tit: 2, l: 39. *Sororis proneptem non possum ducere uxorem, quoniam parentis loco ei sum.* Et Instit: lib: 1, tit: 10, § 6. *Item amitam ducere uxorem non licet, nec materteram; quia parentum loco habentur.* Quæ ratione verum est magnam quoq; am tam & materteram magnam prohiberi uxorem ducere. + Dicitur enim ipsa + *Seca de ratio*, sicut, patris & matris nuptijs interdictis, intelligitur avi pad. quoq; & avix, ac ceterorum deinceps ascendentium matrimonium prohibitum, quemadmodum etiam quod de filio & filia dictum est, ad nepotem & neptem, ceterosq; descendentes porrigitur; ita hic quoq; amitam & materteram tum majores tum maximas superioresq; omnes, ac vicissim omnes infra filium fratris ac sororis comprehendi.

Thesis 3.

¶ 7. PROPINQVI EIVSDEM GRADVS
VNÀ PROHIBENTVR.

Sive 1 consanguinei sint, sive 2 affines, si-
ve 3 consanguineus & affinis.

1. Primò itaq; vbi [consanguinea] *nep̄tis* a-
vo prohibetur; ibi analogôs [consanguine-
us eiusdem gradus] *nepos* avix: vbi *amita* ne-
poti, ibi *patruus* nepti.

2. Secundò vbi *privigni* vel *privignæ filia*;
ibi & *filius*: vbi *fratria* [* primi modi affinis] le-
viro, ibi *glos* [† secundi modi & eiusdem gra-
B 2 dus] + *Vide § 14.*

du] suo sororio, ac vicissim ipsis sororius & levir: vbi patruī vxor; ibi & avunculi atq; etiam vxoris amita & matertera, nec non amita & matertera maritus, suis relatis prohibentur.

* Vide marg.
ad Thes. 2.

3. Tertiò quia in recta linea [consanguinea] neptis, & ex Thesi 2, proneptis, abneptis, &c.; ideo [affines primi modi] (a) nepotis, proneptis, abnepotis vxor, ac [secundi] (b) vxoris neptis, proneptis, abneptis: & quia, in transversa, soror; ideo [affinis] (c) glos (quæ etiam, ex analogia fratrie interdicta est): quia * neptis collateralis, & ex Thesi 2, proneptis, abneptis; ideo [affines] nepotis, proneptis, abnepotis vxor, & (d) vxoris neptis, proneptis, abneptis, pariter prohibentur.

(a) ff: lib: 23, tit: 2, l: 14. Nurus appellatione non tantum filij vxor, sed & nepotis & proneptis continetur, (licet quidam has pr. nurus appellent) ut nullam earum ducere possim.

(b) (d) Quæ hic memorantur, secundi modi affines, in utraq; linea, ex secunda item Thesi prohibentur.

(c) Basilii in epist: ad Diodorum, *Quemadmodum vxoris matrem quis non accipit, nec eius filiam, quoniam nec suam matrem nec suam filiam; sic nec sororem vxoris, quoniam nec suam sororem.* Et C: li: 5, tit: 5, l: 5. *Fratri uxorem ducendi, vel duabus sororibus coniungendi, penitus licentiam submovemus.* Item Concil: 1. Aurelianense, cap: 2, sect: 20. *Nec superstes frater totum defuncti fratris ascendat; nec se quisquam amissa vxoris sorori audeat sociari.*

Adversus istud glori interdictum, obijcitur locus ille Levitici,

SYNGENIA.

Levitici c:18, v:18. *Item mulierē ad sororem suam ne assumis-
to, angustia afflicti hanc, ret-gendo turpitudinem illius, duc-
ta super hanc, in vita ipsius. Quem vulgata editio sic reddit,
Sororem uxoris in pellicatum illum non accipies, nec revelabis
turpitudinem eius, adhuc illa vivente: (Ac si, vxore mortuā, so-
rorem illius germanam accipere fas esset) insciā quidem
non minori; quā Exod: 34, 39 veritur, Videntes Aron &
filij Israel cornutam Mosi faciem, timuerunt prope accedere.
Vnde Mosi caput, tanquam terribilis alicuius bestię, non
nisi geminis armatum cornibus, in fronte Decretj aurei, in
templis, & alibi depingi solet. Huius ridiculi originem nar-
rat acutus, elegans, perdoctus ille Doctor, I: Rainoldus in
secundo, de Romanę ecclesię idololatria, libro, cap: 3,
sect: 23.*

Quantum autem ad locum Levitici, Voces illę, *mulierem
seu feminam ad sororem suam* (pro quibus editio vulgata ni-
hil absconē legit, *sororem uxoris*) significant passim, vte u-
ditus ille Hebręus observavit, *unam ad alteram*: vt Exod: Tremell:
26, 3. *Quinq; anlaa sunt coniuñctę, femina ad sororem su-
am, & quinq; anlaa coniuñctę, femina ad sororem suam; id
est, unum ad alterum. Et Ezech: c: 1, 9. Coniuñctis, fe-
mina ad sororem suam, alij ipsorum. & v: 23. Item cap: 3,
13. Quomodo usurpantur etiam, in masculino genere, vir
ad fratrem: vt Gen: 26, 31. Vbi de Abimelech & Izaak
dicitur, *Surgentes marē inuenerunt, vir fratris: id est alter al-
teri. Item Ios: 2, 8. Vnde versio nostra novissima habet,
Neither shalt thou take a wife to her sister: & in margine, or
one wife to another. Quare locus iste, si recte legatur &
intelligatur, non duarum successive sororum permissionem;
sed duarum simul vxorum prohibitionem continet.**

¶ 8. Talis huius loci interpretandi ratio
vnanimi probatur interpretum sententia. E-
quibus sic * Zanchius, *Epitomen Deus per*

*De coniugio
Adami, cap: 1,*

B. 3

Mosen 9:2.

Mosen duntaxat tradidit consanguinitatis & affinitatis: sed talem tamen tradidit Epitomen, ex qua facile quivis ratione præditus possit intelligere, quanam præterea personæ, sub iis quas nominatim recensuit, prohibentur: nempe quas ipsa natura docet similem habere propinquitatis rationem. Sic

† De repudijs & divorcijs.

† Beza, Etsi certis regulis ista in verbis Domini non sint comprehensa; tamen, ex iis quæ ibi vetantur, difficile non est certas quasdam normas, tum in recta tum in transversa linea, constituere, ad quas singulares illæ prohibitiones revocentur. Sic item

* L. C. class. 2, cap. 10, sect. 40.

* Martyr, In hanc ego discedo sententiam, ut prohibitiones in lege commemoratas ideo proponi existimem, ut ex ipsis evidenter intelligamus, quid in consimilibus gradibus fieri deceat. Sic porro

† In Levit. 18.

† Brentius, Moses scripsit tantum Epitomen consanguinitatis & affinitatis: ac reliquit naturali rationi, ex iis personis quas nominatim recensuit, alias personas (quæ & ipsæ naturali lege prohibitæ sunt) intelligendæ.

¶ 9. Iuristæ tamen, qui, recta hac divinæ legis explicandæ methodo vel neglecta vel non intellecta, suam pertinaciùs amplectuntur, quot (Deus bone) & quàm multiplices, de consanguinitatis & affinitatis arbore, de
 linea

linea recta & transversa, æquali inæquali, de personis ascendentibus descendentibus & collateralibus, de graduum diversa supputatione, alia *legistarum* secundum ius civile, alia *decretistarum* secundum ius canonicum, quæstiones & solutiones, regulas & glossas, super causis & titulis, decretorum & decretalium, lectorem miserè torquentes exciderunt? De quibus porro adeo prolixè & perplexè disputatum est, ut quod explicandum & illustrandum susceperant, obscurius multò, multisq; implicatum dubiis & difficultatibus fere reliquerint.

¶ 10. Ut ergo, in re tam abdita & incerta, certi aliquid constaret, neq; in periculosos inscienter errores imperita incideret multitudo; prolixas hasce & perplexas disputationes, in apertam & succinctam *Synopsin* (triginta paria utriusque sexus, decem *consanguineorum* & bis decem *affinium*, quibuscum illicitum est matrimonium, complectentem) summâ curâ & studio, contraxit prudens ille ac pius Præsul * *Matthæus Cantuariensis Archiepiscopus*.

* *Cognomen*
Parker: di-
citur eximia bo-
nitate & mun-
ificentia consule
Franc: Grad-
win in suo Epis-
coporum Angliæ
Catalogo.

¶ 11.

¶ 11. Quòd verò deficere hæc Tabula agnoscat, nec semper ad manus esse, aut memoriâ facile teneri possit; rem certè haud ingratam facturum videor; si, suppleto etiam defectu, contracta adhuc contraherem. En ergo tibi (studiosè lector) vnica brevis & generalis *Regula*, quæ rectè intellecta, quicquid vel compendiaria *Synopsis*, vel copiosa lex Civilis, vel disceptata Iurisprudentum scita, vel (quæ recta est omnium norma) divina lex, tribus Analogiæ Thesibus enarrata, continet; exprimit: &, quotquot ex ijsdem proponi aut solent aut possunt ænigmata, dissolvit.

¶ 12.

(A) PROPINQVORVM, SIVE
(B) CONSANGVINEI SINT SIVE
(C) AFFINES, QVI VTRIQVE A
PROXIMO COMMVNI (D) STIPITE
(E) GRADIBVS SALTEM (F) DVO-
BVS DISTANT, CONIVGIVM LI-
CITVM EST: ILLICITVM ALIO-
RVM.

¶ 13.

(A) PROPINQ; Propinqui sunt, qui, ex viri & fœminæ conjunctione, propinquitate quadam inter se conjunguntur.

(A)

(B) **CONSANG**: Consanguinei sunt Pro-^{consang: quid.} pinqui, qui ab eodem (a) Stipite per sanguinis communionem propagantur: qui Cognati ab eo dici putantur, quòd quasi vnà communiterve nati, vel ab eodem orti progenitive sunt. ff, lib. 38, tit. 10, l. 4.

(C) **AFFINES**. Affines sunt Propinqui,^{Affinis quid.} quorum alter in alterius Stipitem, per sanguinis (b) vnionem, inseritur: dicti ab eo, quod duæ cognationes, quæ diuersæ inter se sunt, per conjugium copulantur, & altera ad alterius cognationis finem accedit. Lege supra citatâ.

(a) Sive singulari, sive gemino; sive ex matrimonio, sive ex adulterio. Itaq; Levit: c: 18, v: 9. tam prohibetur soror ex altero parente, quam ex utroque; & tam notha, quam legitime nata. Quo in loco proponitur primò soror generatim, *Non discooperies nuditatem sororis tue*: deinde omnes sororis modi speciatim enumerantur: 1 *filia patris tui* (id est quæ tibi sit soror ex eodem duntaxat patre nata) aut 2 *filia matris tue* (id est quæ sit nata ex eadem tantum matre) 3 *quæ genita est domi* (id est ex legitimo conjugio) vel 4 *quæ genita est foris* (id est ex scortatione.) Sic Zanchius de cōjugio Adami, & Vatablus in hunc versum 9. Versu demum 11 additur 5 *soror germana*, quæ & *ἡ ἀδελφή* tibi est, & *ἀδελφή*; & non notha, sed legitime nata: scilicet filia *matris* tuæ, quæ patris tui *uxor*, non scortum, eam illi peperit. (Nam si Patris *uxorem*, non *matrem*, sed *novercam* intelligas; versum hunc cum primo noni versus membro coincidere facis, & *sororem* ex utroq; parente *germanam*, quæ maxime prohibetur, omnino exclusis) Vnde ibidem *Soror tua, κατ' ἑξῆς*, dicitur. *Non discooperies nuditatem filia uxoris patris tui genita ex patre. Soror tua est.* Sicuti Benjamin, eandem ob causam, peculiariter
C
appel-

appellatur Iosephi frater. Gen: 42, 4. quum tamen reliqui Israelis filij, qui illis non erant uterini, fratres etiam ~~etiam~~ ^{etiam} vocitentur. Item cap: 44, 20. Vbi porro ratio exprimitur, cur idem præcipue & præ alijs Iosephi frater dicatur: nempe quod tam ~~duos~~ ^{duos} ~~uteros~~ ^{uteros} illi, quam ~~duos~~ ^{duos} ~~uteros~~ ^{uteros} sit. His planè respondet lex civilis, *Inter fratrem sororemq, nuptia prohibita sunt: sive ab eodem patre eademq, matre nati fuerint; sive ab alio eorum.* Instit: lib: 1, tit: 10. Et de notha, quæ hic genita foris dicitur, *Nil interest ex iustis nuptijs cognatio descendat, an verò non: nam & volgo quædam sororem quis vetatur ux. rem duc. re.* ff, l: 23, tit: 2, l: 34. Quibus legibus

* Loca in §
29 citatis.

† nota 2 & 3.

* statuta nostra, & Cant: † *Synopsis* per omnia suffragantur; dum consanguinitatem & affinitatem, matrimonium impedi-
ente, tam ex altero quam ex utroq; parente, & tam ex illicita quam ex licita conjunctione, ortas declarant.

† Classi 2, §: 10,
sect. 6.

(b) Sive ex licita, sive ex illicita copulâ contrahatur. Nam quod Gen. 2. legitur, *Erunt duo in carnem unam*, illud, vt Matthæi 19. de licita, ita 1 Cor: 6. de illicita intelligitur. Vnde † P. Martyr, *Hoc commune habet scortatio cum matrimonio, quod utroq; modo coniuncti sunt una caro. Id ex eo apparet, quod ex huiusmodi congressu meretricio nascitur affinitas: ut non liceat postea cum parentibus aut filiis aut sororibus eius matrimonium contrahere, quacum ante a consueveris.* Huc spectat illud ff, lib: 38, tit: 10, l: 7. *Privignus etiam is est, qui volgo conceptus ex ea natus est, quæ postea mihi nupsit.* Quid de huiusmodi affinitate iura nostra statuunt, vide suprà.

Affinis quum
pater.

¶ 14. Est autem *Affinis* vel (a) 1 conjux consanguinei, vel 2 consanguineus conjugis. Ulterius affinitas non procedit. Nam (b) consanguineus conjugis consanguinei, aut (c) conjux consanguinei conjugis, vt etiam (d) conjux conjugis consanguinei affinis non est.

(a) Con.

(a) Conjux hęc latius intelligitur, qui vel quę ex quavis copula alicui coniungitur. Vide (b) in notis ad § 13.

(b) Ergo Pater & filius accipere possunt matrē & filiam, duo fratres duas sorores, & quicumq; vnius conjugis consanguinei alterius consanguineas. Vt Instit: lib: 1, tit: 10, sec: 9. *Marius filius ex alia uxore & uxoris filia ex alio marito, vel contra, matrimonium recte contrahunt: licet habeant fratrem sororemve, ex matrimonio postea contracto, natos. Et ff, lib: 23, tit: 2, l: 35. Inter privignos contrahi nuptia possunt, etsi fratrem communem ex novo parentum matrimonio susceptum habeant.*

2. Attamen ne huiusmodi quidem conjugia Canonum ictus evitare potuerunt. Sicenim Decreti caula 35, q: 10, c: 2. *Siqua mulier transferit ad secundas nuptias, & ex ijs prolem habuerit; non ipsa proles potest se copulare cognationi prioris viri, usq; ad quartam generationem. Et eiusdem qu: c: 5. Siqua mulier transferit ad secundas nuptias, & filios & filias ad secundum maritum genuerit; non debere eam nepotibus prioris mariti coniungi, sancta Romana synodus prorsus inhibuit. Quod interdictum sæpius ibidem confirmatur. Sed sextę Synodi in Trullo, canone 54 plenius: vbi cum consobrinis novi isti affines sociantur. Qui cum patru sui filia matrimonij societatem coierit, vel pater & filius qui cum matre & filia, vel cum duabus puellis sororibus pater & filius, vel cum duobus fratribus mater & filia, vel fratres duo cum duabus sororibus, in septennij canonem incidant: ijs proculdubio separatis a nefario contubernio. Verum ista magis crasse popinam o'ent, quàm vt Innocentij nares putidum eorum nidorem ferre possent: qui Decretal: lib: 4, tit: 14, c: 5. contrarium planè decernit. Super eo igitur quod Pater & filius cum matre & filia, & duo cognati cum duabus cognatis, avunculus & nepos cum duabus sororibus, contrahunt matrimonia; taliter tibi duximus respondendum: Quod licet omnes consanguinei viri sint affines uxoris, & omnes consanguinei uxoris sint viri affines; inter consanguineos tamen uxoris & viri nulla prorsus*

Contra

affinitas est contracta, propter quam inter eos matrimonium debeat impediri.

3. Vetuntamen ut pater filiam ducat, filius vero matrem; aut ut pater & filius duas sorores; ineptum quidem, & propter incongruentem appellationum confusionem, vitandum videtur. Sic enim pater filij uxorem appellabit tam matrem quam filiam; & filius patris uxorem tam filiam quam matrem. Imo, ex blando & usitato loquendi more, Pater vocabitur filij Filius: & Filius patris Pater.

Sic si duo viri, alter alterius filiam duxerint, ipsi erunt invicem tum soceri tum generi; ac uxores tum socrus tum nurus: quique ex his masculi nati fuerint, invicem avunculi; quae feminae, invicem matertera erunt. ff, li: 38, tit: 10, l: 10, § 14. Sed in his omnibus personae dux prius copulatae nullam omnino efficiunt in reliquis duabus affinitatem, quae earum copulam impediatur.

(c) Ergo conjux fratris uxoris tuae (mortuis vxore & fratre) tibi rectè nubit; sed refragante etiam Canone qui Caus: 35, q: 2 & 3, c: 12 sic habet, *Et hoc quoque statutum est, ut relictam patris uxoris sua, relictam fratris uxoris sua, relictam filij uxoris sua, nemo sibi in matrimonium sumat: relictam consanguineorum uxoris sua, usque in tertiam progeniem, nemo uxorem sumat.* E quibus, relictas filij & patris uxoris, propter mutuatas filiae & matris appellationes, Papinianus item vitari voluit. ff, lib: 23, tit: 2, l: 15. *Uxorem quondam privigni coniungi matrimonio vitrici non oportet: nec in matrimonium novercam ei convenire, qui privigna maritus fuit.* Sic enim iam Uxores fiunt illis, quibus antea Filia & Mater vulgariter dicebantur.

Sed ista, ut illa in (b) 3, magis quidem abscondita, quam illicita censenda sunt; quum personae huiusmodi, nisi nomine tenus, affines non sint.

2. Amplius hic quidem patet indulgentius campus, in quo effrenata Pontificum libido ultra modum expatiata est. Paschalis tamen nimio fascinantis quæstus amore adeo deliravit;

* i. expedit, convenit, decet: Ut pro Cornel: Balbo, Nunc vero quid dicitur? quid ait accusator? Fecisse Porcium quod ei sacro non liceret: quod gravius est, quam si id factum ab eo diceret quod non oportuisset. Et enim aliud quod non oporteat, etiam si licet: quicquid vero non licet, certe non oportet.

ut etiam conjugii consanguinei conjugis conjugis interdicere non puduerit. *Caus: 35, q: 2 & 3, c: ultimo.* Porro duorum consobrinorum conjuges, quamvis diversis temporibus viro uni alteram post alterius obitum nubere, ipsa, prater auctoritatem canonicam, publica honestatis iusticia contradicit. Et nonis prudentia tua quia ita ab uxoris, sicut a viri consanguineis, abstinendum est. Hoc autem credo non pronunciatum è Cathedra; cum huius consobrini vxor vxori illius consanguinea neutiquam sit, imo nec affinis.

(d) Qui affinis dicebatur 2° genere affinitatis; sicut coniux conjugis conjugis consanguinei tertio: juxta Canonistarum Regulam, *Persona addita persona, per carnis copulam, mutat genus attinentie, sed non gradum.* Verbi gratia, quum frater meus sit mihi consanguineus † primo gradu; vxor illi addita mutat genus attinentie sed non gradum, cum illa mihi sit, non consanguinea (ut Frater) sed affinis, primo quidem genere affinitatis, & primo gradu: mortuo fratre, si illius vxor nupserit, eius novus maritus mihi erit in eodem gradu affinis, sed secundo genere affinitatis: quod si, fratris vxore mortua, novus eius maritus novam duxerit vxorem; illa nova novi mariti vxor erit mihi primo etiam gradu affinis, sed tertio genere. Huius inventi Author Paschalis dicitur. *Caus: 35, q: 2 & 3, c: 21.* Paschalis vero Papa 2 scribens Rhegino episcopo tertium genus affinitatis assignat: cuius copula non ultra secundum gradum invenitur prohibita.

† nempe iuxta
can: vide § 19
& 20: sed verè
secundo. vid: §
17 & 18.

¶ 15. (D) STIPITE. Stipes est qualiscunq, parens, sive mas sive fœmina, sive in primo sive in superiori aliquo gradu, siue cum eodem sive cum diverso conjugē, sive intra siue extra matrimonium. Vide (d) in notis ad ¶ 13.

Stipes.

UNIVERSITY
LIBRARY
CAMBRIDGE

C 3

¶ 16.

Gradus consanguinitatis.

Linea duplex.

¶ 16. (E) *GRADIBVS*: (a) Gradus est generatio, seu descensus in recta linea.

Linea est series seu ordo personarum ab eodem stipite manantium. (b) Estque Recta vel Transversa.

(c) Recta linea est inter personas ascendentes & descendentes.

(d) Transversa est inter collaterales in duabus lineis rectis. Estque *Æqualis* vel *Inæqualis*.

Æqualis est eorum qui a communi stipite (e) *æqualiter* distant. *Inæqualis* qui *inæqualiter*.

(a) Instit: lib: 3, tit: 6, § 3. *Semper generata persona gradum adijcit.* Et ff, lib: 38, tit: 10, l: 10, § 10. *Gradus dicti sunt a similitudine scalarum, locorumve proclivium: quos i: a ingredimur, ut a proximo in proximum, id est in eum qui quasi ex eo nascitur, transeamus.*

(b) (c) (d) ff, lib: 38, tit: 10, l: 1, § 1. *Gradus cognitionis alij superi ris ordinis sunt, alij inferi oris, (id est ascendentium & descendentium in linea recta) alij ex transverso sive a latere. Superioris ordinis sunt parentes; inferioris liberi: ex transverso, sive a latere, fratres & sorores, liberiq; eorum.*

(e) id est *æquali* graduum numero.

Gradus recti.

¶ 17. In linea recta tot numerantur Gradus, quot sunt in ipsa linea descendentium personæ. Itaq; * *Iuda* filius vno gradu distat a Sti-

* Vide § 16.

a Stipite, Phares nepos duobus, Esrom pronepos tribus (a).

In linea transversa tot numerantur Gradus, ^{Gradus trans-}
 quot sunt in vtraque linea recta descenden-
 tes personæ. Itaq; inter Phares & Koath con-
 sobrinos quatuor sunt gradus; quia in alte-
 ra linea duæ sunt personæ descendentes Juda
 & Phares, in altera item duæ, Levi & Koath:
 qua eadem ratione inter Esrom & Koath Gra-
 dus numerantur quinque.

Quare in (b) recta linea cognatio incipit
 a primo gradu, in transversa a secundo.

(a) Sic Vlysses, Iovis pronepos tribus ab eo gradibus
 distare dicitur, Metam: lib: 13,

----- Sed enim qui rettulit Ajax

Esse Iovis pronepos; nostri quoque sanguinis anthor
 Iuppiter est: totidemq; Gradus distamus ab illo.

Arcefius est in primo, Laertes in secundo, Vlysses in tertio.
 ut ibidem sequitur.

(b) ff, lib: 38, tit: 10, l: 1, § 1. Superior & inferior
 cognatio a primo gradu incipit: ex transverso siue a latere nullus
 est primus gradus: (Quæ scilicet duæ saltem sunt in linea
 transversa personæ descendentes) & ideo incipit a secundo.
 Primo gradu sunt, supra, Pater Mater, infra, filius filia: se-
 cundo Gradu sunt, supra, Avus Avia; infra, nepos neptis: ex
 transverso, Frater Soror &c.

¶ 18. Verùm si rem ipsam paulo penitiùs ^{Graduum in v-}
 introspicias; Graduum in vtraque linea sup- ^{traq; linea simi-}
 putatio parum diversa videbitur. Tot enim ^{in supputatio.}
 vtrobiq;

utrobique Gradibus à (a) *Relato* quolibet suum distat (b) *Correlatum*, quot sunt a *Relato* in recta serie cognati, ipsum *Correlatum* & personas intermedias (per quas a *Relato*, ad *Correlatum* transit cognatio) connumerando: & quidem, in linea recta, aut descendendo aut ascendendo; in transuersa, tum ascendendo tum descendendo.

(a) (b) *Relatum* hic est cui quis, *Correlatum* qui cuius cognatus dicitur: seu *Relatum* is est a quo, *Correlatum* ad quem cognatio ducitur.

† iil. § 16.

Exempli gratia à † Koath *Relato*, in descensu rectæ lineæ, *Amram* filius *Correlatum* distat Gradu vno, *Moses* nepos duobus. &c. Item, in ascensu, *Levi* pater 1. *Israel* avus 2. Inde, in descensu alterius lineæ, (quæ cum priori transversam facit, vide (d) in § 16) *Juda* patruus tribus, *Phares* consobrinus 4, *Efrom* propior sobrinus 5, & sic in cæteris: ut in Lege disertè dicitur. * Quoties quaritur quanto

* ff. li: 38, iii: 10, li: 10, c. 9.

Gradu quæque persona sit, ab eo incipiendum est cuius de cognatione querimus. Et, si ex inferioribus aut superioribus Gradibus est, rectâ lineâ, sursum vel deorsum tendentium; facile invenimus Gradus, si per singulos Gradus proximum quemque

nume-

numeremus. Nam qui ei, qui mihi proximo Gradu est, proximus est, secundo Gradu est mihi. Similiter etiam accedentibus singulis crescit numerus. Idem faciendum in transversis Gradibus. Sic frater secundo Gradu est, quoniam patris vel matris persona, per quos coniungitur, prior numeretur.

Quocirca rectissimè Beza, † Si queratur † De repudijs
 & divorcijs.
 quoto quis Gradu ab alio distat, vno verbo res tota,
 ex iure Romanorum civili, perspicuè cerni potest.
 Numera generationes, & Gradus numeraveris.
 Itaque, in recta linea, pater & filius vno Gradu,
 avus & nepos duobus, proavus & pronepos 3
 Gradibus distabunt. Quæ proportio deinceps est
 servanda. In transversa autem linea, numerantur
 generationes serie non nihil diversâ à superiori: id-
 que interdum breviori, interdum longiori circu-
 itu. Quoniam enim à latere ad latus perveniri non
 potest, nisi per eum transeas, à quo, velut communè
 limite, utrunque latus descendit, necesse est primùm
 ab eo, de cuius cognatione queritur, ad communem
 cognationis illius duplicis authorem sursum progre-
 diaris; & inde rursus deorsum ad alterum, de quo
 & ipso queritur, pervenias: ut in hac specie.

D

Bethuel

Bethuel.

Rebecca

Laban.

Iacob.

Rachel.

Si scire voles quoto Gradus Iacob à Rachele distat, à Iacobo ad Rebecam matrem, inde ad Bethuelem avum ascendes: tertio à Bethuele ad Laban Bethuelis filium & Iacobi avunculum, ac demum à Labano ad Rachelem descendes. Ac ita comperies Iacobum à Rachele quatuor gradibus distare.

¶ 19. Atq; hæc est antiqua & germana Graduum supputatio, quam natura ipsa & ratio dictarunt, paucis Dei & Naturæ interdictis accommodata. Quæ, maturo Iurisperitorum consilio, & sacrâ Imperatorum authoritate stabilita, per multas quidem ætates immutata permansit: donec * Homo ille peccati suo tempore revelatus, sese opponens et) efferens supra quicquid dicitur Deus aut Numen, Dei præceptis, contra † Dei præceptum, * commentitias suas prohibitiones (superbus magis an avarus nescio) superaddere ausus,

* 2. Tim. 3. 2.

† Deut. 12, 32.

Ne a dicto ei
me h. de rabito
ex 10.

* Vide § 30.

quò odiosam prohibitorū graduū multitudinem, paucitatis nomine, versutus obtegeret, duos in vnum contraxit: Vt videre est *Causa* 35, q: 5, c: 2. Vbi Alexander secundus, postquam verum illum & veterem morem novitatis & erroris inaudiri, qui errare non novit, insimulasset; sic definitivè decrevit.

DVO GRADVS legales vnum canonicum Gradus cano-
constituunt. Deinde vt, quam veteri com- nici.

putationi derogavit, eam novitio suo canoni adsciscat, antiquitatem; Gregorium hìc in suas partes trahere laborat: vbi nimirum dicit consobrinos esse in secunda generatione. † Respons: ad Aug: vide (a) in nota ad § 50.

Hinc enim sic disputat Papa, Si fratrum filii & filie numerantur in secunda; fieri non potest vt ipsi fratres non sint in prima. Quòd si fratres numerantur in prima, filii eorum in secunda; dubium non est quin eorum nepotes sint in tertia, pronepotes in quarta, & sic de reliquis vsque ad septimam. Quid tum postea? Argumēto à baculo ad angulum concludit, Ecce apertè monstratum est, ex verbis ipsius legis; & authoritate prudentissimi Papæ Gregorij, quid de gradibus consanguinitatis numerandis sentire debeamus.

Demiror sanè quid Papis istis (a) (qui nemini factorum suorum rationē reddere tenentur)

• Vide § 31.
ac (g) 1, 11, 11,
et IV, in § 31.
atq; (a) in §
19.

in mentem venerit Decretis ex se authent-
ticis superfluas suas appendere rationes: præ-
sertim quum non magis in illis infallibiles,
quàm in istis * ridiculi fere sint. Hyperboli-
cæ illorum potestati magis illud congruit,

Sic volo, sic iubeo: stat pro Ratione voluntas.
Nam nihil minùs probat hìc Gregorius,
quàm, quos probari voluit Alexander, Ca-
nonicos in linea transversa Gradus: qui nec
illo, nec aliquot pòst seculis, nomen aut esse
in Rerum natura habuerunt. Aijt hìc disertè
Gregorius filios fratrum in *secunda generatio-
ne*, hoc est in secundo Gradu à Stipite, seu in
recta linea, esse: quod quidem verum est eti-
am secundùm leges. Eos autem esse in *secun-
do Gradu* à se invicem, seu in linea transversa,
nec Leges, nec Gregorius vsquam dicit. Et
qui illud ex Gregorij verbis deducat, *erit mi-
hi magnus Apollo.*

Sed parum fœlix evasit in Canonis huius
structura Alexander: quam vt perperam fun-
davit, ita imperfectam reliquit, Appendicis
huius supplemento indigentem.

QVOD SI impar sit civilium Graduum nu-
merus, singularis ille & solitarius Gradus pro duo-
bus habebitur, & integrum per se constituet Gradū

Can-

Canonicum. Sic enim infert. † Bellarminus, † De matrimo-
nio c. 24.
Proinde qui est secundus iure civili, erit primus
iure canonico: & qui est tertius & quartus iure
civilis, erit secundus iure canonico: & qui est
quintus & sextus iure civili, erit tertius iure ca-
nonico: & qui est septimus & octavus iure civi-
li, erit quartus iure canonico: & sic deinceps.

(4) Causa 17, q. 4, c. 30. Nemini est de sedis Apostolica
iudicio indicare, aut illius sententiam retractare permissum. Et
Co: 9, q. 3, c. 14. Aliorum hominum causas Deus voluit per
homines terminare; sed sedis istius Prasulem suo, sine quaestione,
reservavit arbitrio. Item Distinct: 40, c. 6. Si Papa innume-
rabiles populos catervatim secum ducit primo mancipio gehennae,
cum ipso plagis multis in aeternum vapulaturos; huius culpas
istic redarguere praesumat mortalium nullus. Atq; Extrauag:
de maiestate & obedientia, c. 1. Vbi duo simul sanciantur
Decreta: Si deviat terrena potestas; iudicabitur à spiritali: Decret: 1.
sed si deviat spiritalis minor; a suo superiori: si verò suprema; a
solo Deo, non ab homine, poterit iudicari: testante Apostolo,
* Spiritalis homo iudicat omnia: ipse autem a nemine iudica-
tur. † Quicumq; igitur huic potestati à Deo sic ordinata resistit, † Ratio 1.
Dei ordinationi resistit. * Nisi duo (sicut Manichaei) fingat † Ratio 2.
esse principia: quod falsum & haeticum iudicamus: quia (te- † Rat: 3. sed
stante Mose) non in principiis, sed in principio, caelum Deus dignitate pri-
creavit & terram. † Porro subesse Romano Pontifici, omni † Decr: 2.
humana creatura, declaramus, dicimus, definimus, & pronuncia-
mus, omnino esse de necessitate salutis. * Hinc decreto
deest ratio.

§ 20. Canonicam verò de Gradibus do-
ctrinam † Canonicus magister tribus Regulis † Caus: 35, q. 3,
magistralibus, ut vocat, comprehendit. in fine.

Quarum prima est de linea recta : secunda & tertia de transversa.

*Prima Regula magistralis
de linea recta.*

*Prima Regula
canonica.*

ASCENDENTIVM & descendendum quot sunt personæ de quibus quæritur, computatis intermedijs vna dempta, tot sunt gradus inter eas.

Hæc Regula à civili computatione re non discrepat. vide § 17.

*Secunda Regula magistralis
de linea transversa æquali.*

*2 Regula cano-
nica.*

** Vide § 17.*

COLLATERALIVM in linea æquali quoto gradu quis distat à communi Stipite, toto distant inter se. Itaq; Koath & Phares, qui gradibus à se invicem * quatuor distant, quòd vterq; duobus descendit à Stipite; hìc, eandem ob causam, duobus ab invicem distare dicuntur.

Hæc Regula Alexandri Decreto innititur, & cum eo omnino concordat.

Tertia

*Tertia Regula magistralis
de transversa inæquali.*

COLLATERALIVM in linea inæquali quoto gradu remotior distat à communi Stipite, toto distant inter se. Itaq; cum *Levi* & *Koath* vno & altero gradu, *Aram* verò quatuor distet a Stipite in linea recta; idem *Aram* ab utrovis, in linea transversa inæquali, quatuor item gradibus distabit. 3 Regula canonica.

Hæc Regula (a) Decretis fundata (b) Decretalibus firmata fuit. Quo in loco temere adversatur Gregorius Alexandro: ex cuius Decreto a Bellarmino explanato, idem *Aram* ab iisdem *Levi* & *Koath* tribus duntaxat distat gradibus, * quando gradus civiles numerentur hic quinque vel sex. Quis huic nodo cuneum inueniat? Alterum hinc sequitur absurdum, quòd quum inter *Levi* & *Aram* distantia sit quatuor graduum; tamen non plures quatuor inter *Aram* & *Mosen* censentur. Quomodo enim non magis distabit *Aram* à *Mose* quam à *Levi*, à quo *Mosis* tribus descendit gradibus? Vbi, secundum genuinam supputationem, altera distantia est

† Ca: 35, q: 1,
c: 1. vide § 19.

* Vide § 19. in
pne.

octo graduum, altera tantum quinq;. Tertia superest huius Regulæ consequentia, non minus impia quam absurda: Quod (c) incesta inter *Levi & Arami filiam* coniunctio (d) permittitur; quum (e) iustissimæ inter *Aram & Miriam* nuptiæ (f) prohibeantur.

CONTRA.

Cæterum non possum non mirari, quæ sit (nisi & magister & magistri magister spiritu vertiginis circumagerentur) quod Ca: 35, & postremo quintæ quæstionis canone omnibus hisce Decretis reclamatur, & antiqua legum supputatio (quam, secundo canone, Alexander perpetuo damnauerat anathemate) ex Isidoro stabilitur. Sed inconsultis istis Iureconsultis disputare *Pro & Con* admodum est* familiare.

* Vide (b) in
notis ad § 14,
& (c) ac (d)
ad § 32.

(a) Causa 35, q: 5, in fine.

(b) lib: 4, tit: 14, c: 9. Vbi Gregorius 9. approbatam pronunciat Regulam, qua dicitur, Quoto gradu remotior differt à Stipite; & à quolibet, per aliam lineam, descendantium ex eodem. Vnde Glossa, Regula à Magistris tradita approbatur hic à Iure: & sic pro Iure servabimus Regulam istam.

(c) Vide (c) in notis ad § 6.

(d) Quia, secundum novam canonis computationem, *Arami filia & Levi* in quinto sunt gradu; i. lco, ex novo Canone, licet copulentur. vide § 34.

(e) Si enim qui duobus gradibus à Stipite, & 4^{or} inter se distant,

distant, iuste conjunguntur; (vide q 27) multo magis, qui à Stripite quatuor, & octo à se invicem absum.

(f) Decretali lib: 4, tit: 14, c: 8. vide q 34.

¶ 21. Eodem prorsus modo, in vtraq; linea & vtroq; lure, numerantur Gradus affinitatis. Cum enim coniuges, qui ** duo sunt in carne vna*, in vno eodemq; censcantur gradu; hinc fit, vt quoto gradu consanguinitatis alter conjugum distat à Stripite, vel alio propinquo; toto gradu affinitatis ab eodem distet alter. Verbi gratia, quia *Moses* nepos *Koathi* distat ab eo, secundo gradu consanguinitatis; ideo *Zippora* *Mosis* conjux & *Koathi* pronurus distat ab eodem *Koath* secundo gradu Affinitatis. Et quia *Zippora* consanguinea est *Iethroni*. primo gradu; ideo *Moses* primo item gradu eidem affinis est. Similiter in linea transversa, vt *Aaron* & *Miriam*, frater & soror *Mosis*, ab eo duobus consanguinitatis gradibus distant; ita iidem, levir & glos *Zipporae*, totidem ab ea distant affinitatis. Rectè hìc † Canon, Porro de affinitate, quam dicitis parentelam esse, quæ ad virum ex parte vxoris, seu ex parte viri ad uxorem pertinet; manifestissima ratio est. Quia si, secundum divinam sententiam, ego & vxor mea sumus vna caro; pro-

Gradus Affinitatis.

* Mat: 19, 5.
& 1 Cor. 6, 16.
vid: (b) ad q 13.

† Ca: 35, q: 5.
c: 3.

fectò mibi ¶ illi mea suaque parentela propinqui-
 * *canonica sci-* tas una efficitur. Quocirca ego ¶ soror uxoris
licet. vide § 19. mea in * vno ¶ primo gradu erimus: filia verò e-
 ¶ 20. ius in secundo gradu erit à me: neptis tertio. Vx-
 orem verò propinqui, cuiuscunque gradus sit, ita me
 oportet attendere, quemadmodum, ipsius quoque
 gradus, aliqua scæmina propria propinquitatis sit.
 Quod nimirum uxori, de propinquitate viri sui, in
 cunctis cognationis gradibus convenit observari.

¶ 22. (F) DVOBVS. Hinc patet inter
 * *Vide (c) in* personas quascunq; in recta linea, quamvis
 ¶ 6. longissimè distantes, non permitti conjugium;
 quia superior semper vnico gradu à Stipite distat: non inter fratrem & sororem;
 ¶ *Vide (c) in* quia neuter duobus distat: nec inter † Patru-
 ¶ 6. um & neptem, aut proneptem, &c.; quia
 licet altera duobus aut pluribus gradibus,
 alter tantum vno distat à Stipite.

¶ 23. Ob faciliorem eorum, quæ iam dicta sunt, intelligentiam, binas hic adscripsi tabulas: alteram relativas Propinquorum appellationes; alteram mutuas Cognatorum, in omnibus lineis, Relationes exhibentem.

Tabulâ

¶ 24. *Tabula prima*
Relativas propinquorum Appellationes complectens.

Relative propinquorum Appellationes in linea	recta	ascēdentiū gradu 1.	$\left\{ \begin{array}{l} \text{Pater, Mater.} \\ \text{Socer, Socrus.} \\ \text{Vitrīc⁹, Noverca.} \end{array} \right.$	$\left\{ \begin{array}{l} \text{Avus, Avia.} \\ \text{Profocer, crm.} \end{array} \right.$	$\left\{ \begin{array}{l} 3. \text{Proavum, Proavia.} \\ 4. \text{Abavum. 5. Atavum.} \\ 6. \text{Tritavum, \& ia.} \end{array} \right.$	
		descēdentiū gradu 1.	$\left\{ \begin{array}{l} \text{Filius, Filia.} \\ \text{Gener, Nuv⁹.} \\ \text{Privign⁹, gna.} \end{array} \right.$	$\left\{ \begin{array}{l} \text{Nepos, Neptis.} \\ \text{Progeney, Pronuv⁹.} \end{array} \right.$	$\left\{ \begin{array}{l} 3. \text{Pronepos, Proneptis.} \\ 4. \text{Abnepos. 5. Adnepos.} \\ 6. \text{Trinepos, \& ptis.} \end{array} \right.$	
	transversa	æquali 1.	$\left\{ \begin{array}{l} \text{Frater, Soror.} \\ \text{Soror⁹, Fratria.} \\ \text{Levir, Glos.} \end{array} \right.$	$\left\{ \begin{array}{l} 2. \text{Consobrini.} \end{array} \right.$	$\left\{ \begin{array}{l} \text{Patrueles.} \\ \text{Matrueles.} \\ \text{Amitini.} \end{array} \right.$	$\left\{ \begin{array}{l} 3. \text{Sobrini.} \end{array} \right.$
		inæquali 1.	$\left\{ \begin{array}{l} \text{F.} \\ \text{Avuncul⁹, Matertera} \\ \text{Nepos, ptis. ex sorore.} \end{array} \right.$	$\left\{ \begin{array}{l} \text{Propatrum, Proavita.} \\ \text{Pronepos, ptis. ex fratre.} \\ \text{Proavunculum, Promatertera.} \\ \text{Pronepos, ptis. ex sorore.} \end{array} \right.$		
		$\left\{ \begin{array}{l} \text{C. Sobrinus propior.} \\ \text{Sobrini⁹ pater.} \\ \text{Fili⁹ sobrinus.} \end{array} \right.$	$\left\{ \begin{array}{l} \text{Vide § 25. interpret:} \\ \text{Sobrini Prop:} \end{array} \right.$			

¶ 25. *Quorundam Appellationum*
Interpretatio.

Nepos propriè significat filii vel filiae filium, *Nepos*,
 ideoque sic dicitur respectu *Avi*: sed à Juristis

SYNGENIA.

vsurpatur etiam pro (a) fratris vel sororis filio; & sic vulgò appellatur à *Patruo*. Distinctionis autem gratia, ille *Nepos ex filio* seu *Rectus*; hic *Nepos ex fratre* seu *Collateralis* dicitur.

<i>Socer</i>	{ cōjugis	<i>Pater.</i>	<i>Vitricus</i>	{ conjux	<i>Matris.</i>
<i>Socrus</i>		<i>Mater.</i>	<i>Noverca</i>		<i>Patris.</i>
<i>Gener.</i>	{ conjux	<i>Filiæ.</i>	<i>Privignus</i>	{ conjugis	<i>Filius.</i>
<i>Nurus</i>		<i>Filij.</i>	<i>Privigna</i>		<i>Filia.</i>

Est porro	<i>Sororius</i>	{ conjux	<i>fratris</i>	{ Relatū	<i>Leviri, vel Gloris.</i>
	<i>Fratria</i>		<i>fratris</i>		
	(b) <i>Levir</i>	{ cōjugis	<i>frater</i>	{ Relatū	<i>Sororii, vel fratriæ.</i>
	(c) <i>Glos</i>		<i>soror</i>		

<i>Patrius</i>	{ Patris	<i>frater.</i>
<i>Amita</i>		<i>soror.</i>
<i>Avunculus</i>	{ Matris	<i>frater.</i>
<i>Matertera</i>		<i>soror.</i>

Consobrini.

Consobrini (sic dicti ex *con* & *sobrini*, i. conjunctiores *sobrini*) sunt (d) ejuldem *Avi*, ex diversis filiis, nepotes: nempe in secunda linea transversa æquali. *Patruales* sunt

Con-

Consobrini è fratribus: *Matrueles* è Sororibus: *Amitini* ex fratre & sorore, progeniti.

Sobrini sunt, in linea æquali tertia (e) *Consobrini*.
sobrinorum filij.

Qui in linea transversa inæquali sunt inter *Sobrinos* & *Consobrinos*, *Propiores Sobrini*, seu *Propiores Sobrinis* vocantur. Quorum (f) superior Patris *Consobrinus* est, seu *Sobrini* pater: (g) inferior filij *Sobrinus*, seu *Consobrini* filius.

(a) Sed abusive: ut rectè * Beza observat. Quòd fratris vel sororis filijs à nonnullis tribuitur *Nepotum* nomen, id sit prater *Latina lingua morem*.

(b) (c) *Leviro*, qui vxoris aut mariti fratrem significat, Relatum est tam *Sororius* quam *Fratria*: sed quia *Fratria*, (non *Sororius*) propter sexus diversitatem, illi in *Legibus* prohibetur; inde fit ut frequentius *Martus* fratrem denotet: sicut *Glor*, quæ *Sororio* prohibetur, vxoris sororem.

(d) Instit: lib: 3, tit: 6. Quarto gradu sunt *Consobrinus* *Consobrina*, i. qui quave ex fratribus progeniuntur, aut sororibus. Quamvis ibidem *Gaius*, prater communem loquendi morem, generale *Consobrinorum* nomen ad *Matrueles* speciatim restringit: & affectato scitis Ety mo, nimis quidem abscondito, nec minus barbaro, (*consobrinus* quasi *consororinus*) dici vult. Et ff, lib: 8, tit: 10, l: 1. Quarto gradu sunt fratres patrueles, sorores patrueles, i. qui quave ex duobus fratribus progeniuntur: item consobrini consobrinaq, i. qui quave ex duobus sororibus nascuntur, quasi consororini: item *amitini* *amitina*, id est qui quave ex fratre & sorore propagantur. Sed tere *Vulgus* (inquit) omnes istos, communi appellatione, *consobrinos* vocat. *Vulgus*? Imò & doctiores, tam *Iurisperiti* quam alij: ut passim videre est, & locis hoc

† Ut Offic: li- tractatu citatis, & t alibi. Itaq; rectius *Paulus ff. lib:*
bro. 1. Pri- 38, tit: 11, l: 10, § 15. Pleriq; *hos omnes Consobrinos*
ma societas in vocant, sicut *Trebatius*. Secus enim generalis & communis
hys est coniunctio, appellatio nulla relinquetur, dum specialis frustra duplicatur:
proxima in libe- nam ff, lib: 48, tit: 9, l: 1. *Matruales* sororum liberos
beris: sequuntur significat, ut *Patrueles* fratrum.
fratrum coniun-
ctiomes; pōst
consobrinorum, (e) Instit: lib: 3, tit: 6. Sexto gradu sunt *Sobrini sobri-*
sobrinorum, nāq; id est, qui quave ex fratribus vel sororibus patrnelibus,
Vbi ut simplex consobrinis. (hoc est matrueles) vel amittinis progeneran-
Sobrini gene- tur. Et ff, lib: 38, tit: 10, l: 3. Qui ex patrnelibus,
ratim signifi- consobrinis, aut amittinis propagantur, proprie *Sobrini* vocan-
cat quolibet tur.
in linea equa- (f) Instit: lib: 3, tit: 6. Propior sobrinus & propior so-
li tertia; ita brina sunt patru magni, amita magna, avunculi magni, ma-
compositum tertera magna filius filia.
Consobrini om- (g) C: lib: 6, tit: 15, l: 2. Cum propiorem sobrinum,
nea in linea x- id est natum à Consobrino, &c.
quali. a com-
plectitur.

* Qui ultra du- centos annos Gaium præcesserat, florēte, cum Cicerone, Latinā linguā. De quo
ille libri 7, ep: 5, ad Caium Cæsarem Imperatorem, Spondeo tibi, more Romano, pro-
biorem hominem, meliorem virum, prudentiorem esse nomen. Accedis etiam, quod sum-
maritatem inducit, in iura civilia singularis memorie, summa scientia.

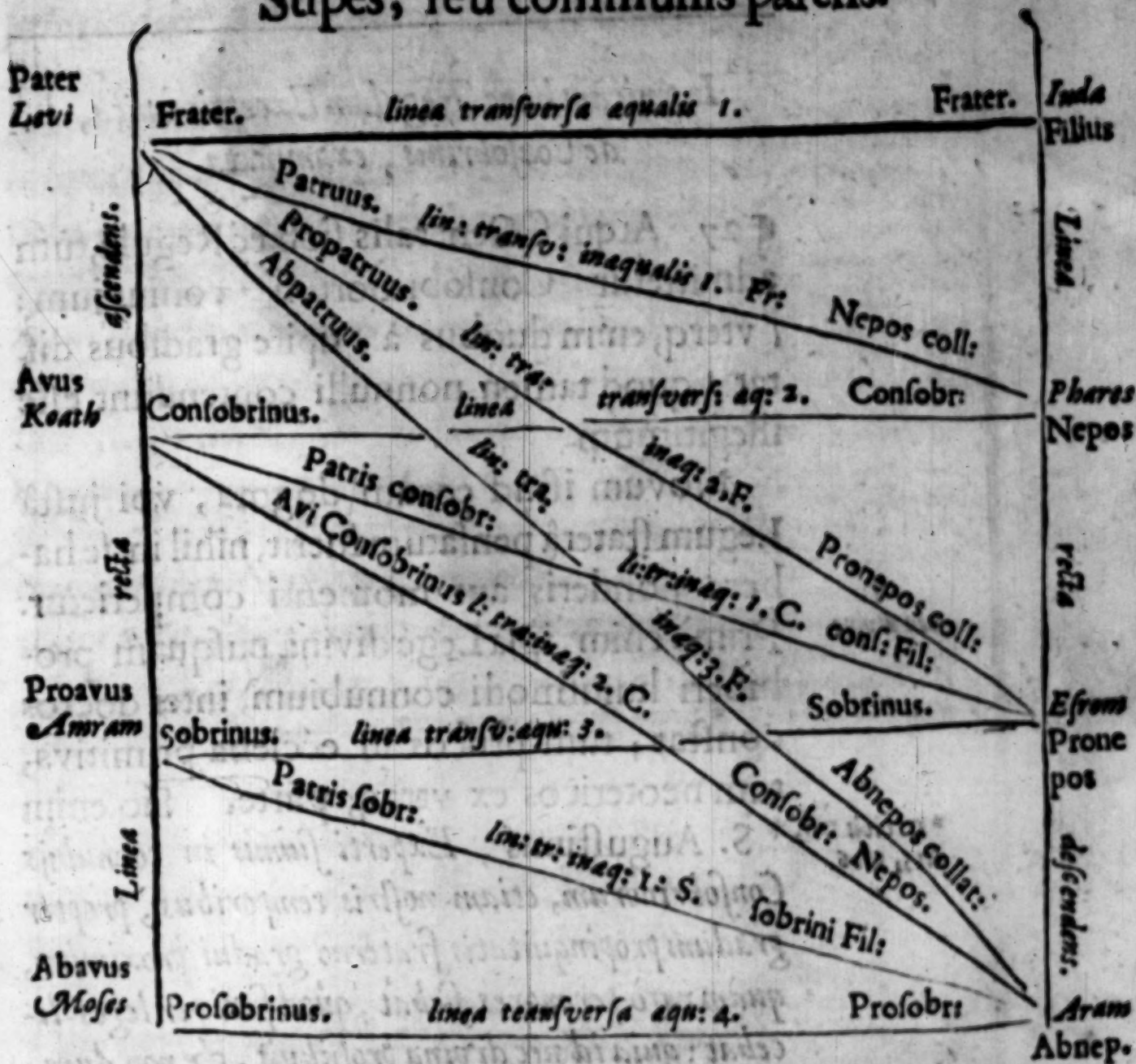
§ 26 Tabula secunda

Cognatorum in omnibus lineis Relationes exprimens

ISRAEL

ISRAEL

Stipes, seu communis parens.

In dextra linea recta, notantur Appellationes Descendentium respectu Stipitis; in sinistra, Stipitis respectu Descendentium: sicut in vnaquaq; linea transversa, tum æquali tum inæquali, Relati cuiusq; Appellatio respectu sui Correlati.

*In unicam hanc Regulam Exceptio unica,
de Consobrinis, examinata.*

¶ 27. Atqui si Generalis sit hæc Regula, tum
admittetur Consobrinorum coniugium:
(vterq; enim duobus à Stipite gradibus dis-
tat) quod tamen nonnulli contendunt esse
illegitimum.

Novum istud eorum dogma, vbi iustâ
Legum staterâ pensatum fuerit, nihil in se ha-
bere ponderis aut momenti comperitur.
Primò enim, ipsa Lege divinâ nusquam pro-
hiberi huiusmodi connubium, inter doctos
constat; tum priscos in ecclesia primitiva,
tum neotericos ex vtraq; parte. Sic enim

* *Decret. Dei,*
c. 15, § 16.

* S. Augustinus, *Expertum sumus in connubijs
Consobrinorum, etiam nostris temporibus, propter
gradum propinquitatis fraterno gradui proximum,
quàm rarò per mores fiebat, quod fieri per leges li-
cebat: quia id nec divina prohibuit, & non dum
prohibuerat lex humana.*

† *In versum 6,*

c. 18, *Levitic.*

Sic † Calvinus, Non
omnes cognatos hoc nomen [propinqui] comple-
ctitur; quia patrueli vel consobрино permittitur,
amitinam

amitiam, vel consobrinam ducere: sed re-
stringi debet ad species, quas continere potest
enumerat. Sic * Melancton, Caturus, ^{len^o de consue-}
divina non prohibet connubia in 1° secundo gradus ^{in 1. 4° f. 101.}
in linea æquali: hoc est duorum fratrum liberis con-
cedit conjugium: ut Orestes potuit ducere Hermi-
onem. Sic * Bucanus, In linea transversa ^{De consue-}
æquali, inter fratres & sorores duntaxat, sive
ex vno sive ex utroq; parente, jure divino probibi-
tum est matrimonium. Sic item + Beza, In li- ^{De Repudi-}
nea transversa æquali solus secundus gradus jure
divino & civili prohibetur: id est fratrum ac so-
rorum nuptiæ. Consobrinos autem sive patruels in-
ter se coniungi jure divino non modo non prohibetur,
sed etiam, si exempla jus faciant, expresse concedi-
tur. Sic * Brehtius, Duorum fratrum, vel so- ^{In Levit. 18.}
rorum, vel fratris & sororis liberi, possunt juxta le-
ges Mosaicæ & Romanas coniungi. Sic + Bu- ^{In Ind. c. 1;}
cerus, Lege Dei non modo interdictæ non sunt ^{v. 13.}
nuptiæ consobrinorum, sed etiam laudatæ. Et
* alibi, Quare consobrinis & patruelibus connu- ^{In Mat. 14.}
bium inter se contrahere licet: quicquid contra le-
ges pontificiæ statuerint. Quis enim honestatis hic
majorem rationem habeat Deo ipso, omnis honesta-
tis authore? Cujus legibus quanto plus respondent

Cæsariæ Pontificijs; tantò ijs, apud Christianos, plusquam pontificijs oportebit deferri. Sic t^r Luth.

† De captivitate Babilonica.

* Homelia 5, in Indic.

† Legum Mo-
saic. explan: l. 4,
c. 19.

* De coniugio
Adami, c. 1, q.
2, ibid: 2.

rus, * Lavaterus, t^r Zepperus, & alij. Sic de-
niq. * Zanchius, *Nusquam legitur in sacris lite-
ris hoc connubium damnatum fuisse.* His etiam
annuit, loco mox citato, evidenti victus veri-
tate, ipse Bellarminus.

At S. Ambrosius aliter sensit, ut videre est
epist: 66. ad Paternum.

† Classi 2, c. 10,
sess: 47.

Manifestum illius erratum meritò redar-
guitur: Primò à t^r Martyre, *Quòd verò Am-
brosius affirmat consobrinorum conjugium lege divi-
na esse prohibitum, nullis qui verba legis Dei, &
facta patrum attentius considerant, probari poterit.*

* De matrimonio:
c. 25.

Deinde à * Bellarmino, *Quòd S. Ambros: in
Epist: 66. dicit in lege divina prohiberi conjugium
patruelum, qui sunt in quarto gradu (a) secun-
dum Leges, non video quomodo verum esse possit:
fortè lapsus est memoria.*

(a) *Secundum leges.* Innuunt hæc verba aliam graduum
supputationem, scilicet secundum *Canones*: qui consobrinos
ponunt in gradu secunda. Verùm aliquid hic latet artis.
Non enim sunt hæc verba Ambrosij (qui gradus Canonicos
omnino ignorabat) sed à Bellarmino Ambrosij verbis callide
annexa, & aquam Ambrosij essent, quò novis suorum inven-
tis vetustatis acquireret opinionem.

SYNGENIA.

39

Juxta legem divinam, nec multò post legem latam † filia Zelophabad (a) filijs patruorum suorum nupserunt. Similiter (b) Caleb, ob captam Kiriathsepher, dedit Achsam filiam suam Othnieli filio Kenazi fratris sui mini. Roboam item accepit uxorem* Mahalath filiam Jerimoth filij David; & † Maachan filiam Absalom. Sicut ante Legem latam (ex lege scilicet Naturæ) * Jacob, expulso viri sancti patris sui jussu, duxerat amittinam suam: atq; illius exemplo, Esau, quò patri itidem obsequeretur, † patrualem suam Mahalath. Et apud Romanos, ex lege etiam Naturæ, laudat Orator consobrinorum quorundam, de quibus meminit, nuptias: * Cluentia Aurio Melino consobрино suo, adolescenti imprimis, ut tum habebatur, inter suos & honesto & nobili, &c. Cum essent hæ nuptiæ plenæ dignitatis, plenæ concordie, &c.

† Num: 36, 1

* 2. Chron:

11, 18.

† Ibid: v: 10.

* Gen: 28, 2.

& 29, 18, 19,

at 28.

† Gen: 28, 3

ver: 6 ad 9.

* Pro Cluent.

(a) Id est Patruelis. Patruus enim est patris frater germanus: ut Levit: 18, 14. & sic explicatur Num: 27, 4, & 7. Vbi possessio debita Zelophabad conceditur quinq; eius filiabus inter fratres patris sui, filios † Hephher. Qua occasione ibidem sanxit hoc Deus filijs Israel in Statutum judiciale v: 8. Quum quis morietur, si filius non erit ei, tunc transferetis possessionem eius ad filiam eius. 9. Quod si filia non erit ei, tunc tradetis possessionem eius fratribus eius. 10. Quod si non erunt ei fratres, tunc tradetis possessionem eius fratribus patris eius. 11. Sim

† Num: 26, 32;

33.

autem non supererunt fratres patris eius, tunc traditis possessionem eius Cognato propinquiori ex familia eius, &c. Vbi frater omnino denotat fratrem germanum.

(b) Iud: 1, 12, 13. In quem locum sic Lavaterus, Ex alijs locis liquet Consobrinos fuisse Achsam & Othonielem. Ideo poterunt nuptia secundum legem inter illos constare.

¶ 28. Sed fac huiusmodi conjugium lege divina approbari: prohibetur tamen lege humana. Sic enim * Bellarminus, Quamquam lex divina his paucis gradibus contenta fuit; tamen lex civilis prohibuit etiam conjugia consobrinatorum, qui sunt in quarto gradu secundum leges: (vt Ambrosius testatur Epist: 66.) lex autem ecclesiastica longius progressa est.

Lex Civilis.

Quid lex civilis hac de re statuatur, hominem, sine dubio, latere non potuit: quum praesertim loca nonnulla indidem in Tractatum suum allegaverit. Quò magis miror hæc ab eo indubitanter asseverari. Verba enim Legis planè diversa sunt. Vt Instit: l: 1, tit. 10, § 5. Duorum autem fratrum vel sororum liberi, vel fratris & sororis, coniungi possunt. Item ff, lib: 23, tit: 2, l: 3. Si nepotem ex filio, & neptem ex altero filio in potestate habeam; nuptias inter eos, me solo authore, contrahi posse Pomponius scribit, & verum est. Et ff, lib: 20, tit: 7, l: 23. Vter ex fratribus meis consobrinam nostram duxerit uxorem

rem, ex dodrante; qui non duxerit, ex quadrante haeres esto. Et ibidem, l: 24. Qui ex fratribus meis Titiam consobrinam duxerit, ex besse haeres esto: qui non duxerit, ex triente haeres esto. Unde Gregorius Tholosanus in Partitionibus Iuris Canonici, Collaterales in tertio & quarto gradu, Jure Canonico; at civili, Consobrini non prohibentur.

Quod autem Ambrosium assertionis suae testem citat Bellarminus; de vnica Is, sui temporis, interdictione loquitur, in hæc verba: Theodosius Imperator patruales fratres & consobrinos (*quod gradus sit, credo, illicito gradui proximus. vide § 37.) vetuit inter se coniugii convenire nomine. Quam interdictionem ante illud tempus inauditam fuisse, disertè ait Augustinus. Et Ambrosius ipse ibidem agnoscit, jam tum cum esse cœpit, fuisse relaxatam.

* Vt Augustinus Theodosio corvus illo citato § 27. Propter gradum fraterno gradui proximum.

¶ Ibidem. Quia id nec divina prohibuit, & nondum prohibuerat lex humana.

Postmodum autem novam hanc legem, nullo nisi inani curiositate fundamento nimiam, consultior autoritas antiquavit; & populo

pulo pristinam, ex lege divina, restituit libertatem: Vt habetur. C. lib: 5, tit: 4, lege 19 ab Arcadio & Honorio, Theodosij filijs & successoribus, lata. *Celebrandis inter Consobrinos matrimoniis licentia legis huius salubritate indulta est, ut, revocata prisca iuris auctoritate, restrictisque calumniarum fomentis, matrimonium inter Consobrinos habeatur legitimum: sive ex duobus fratribus, sive ex duabus sororibus, sive ex fratre & sorore nati sint: & ex eo matrimonio editi, legitimi, & suis patribus successores habeantur.*

* Reusner in
Stemmate 2.
Stirpis Pharo-
mondanz.

† Idem in Stir-
pe Stuartina.

* Camden An-
nal. MDLXVI

Iuxta hanc civilem Imperatorum legem, legi divinæ consentaneam; * Maximilianus secundus, Imperator, filius Ferdinandi Imperatoris, & nepos Philippi Ducis Burgundiæ ac Regis Hispaniæ, duxit Mariam filiam Caroli quinti Imperatoris, & neptem ejusdem Philippi. Sic † Maria Scotorum Regina, filia Jacobi 5, & neptis Margaretæ primoris filiæ Henrici 7. regis Anglorum, nupsit Henrico ejusdem Margaretæ, ex Margareta filia, nepoti. * Cui, faustis auspiciis, ad perennem Britanniæ felicitatem, Iacobum (qui iam Britannia Monarcha) peperit.

3.
Lex vocatur,

§ 29. Legi divinæ & civili accedit lex
muri-

municipalis Angliæ: quam, 32° H. 8. constitutam, primo Elizabethæ confirmatam habemus. Cujus legis, quoad rem præsentem, hæc summa est.

Whereas heereofore the usurped power of the Bishop of Rome hath made that unlawfull, which by Gods word is lawfull, inventing soe lucre other Prohibitions of marriage, then Gods Law doth admit, as in kindred or affinity betweene Cousin Germans, and so to the third and fourth degree; We declare by this Act all persons to be lawfull, that be not prohibited by Gods Law to marie. And that no reservation or prohibition (Gods Law except) shall trouble or impeach any marriage, without the Levitical degrees. Which Degrees were thereupon particularly expressed in that methodicall Table or Synopsis (together with some few Notes for direction) published by Ecclesiasticall authoritie.

Iuxta hanc municipalem legem, Dei & Imperatorum legibus fundatam, Municipales hujus Regni, omnium ordinum, per multos jam annos, sancta & licita cum Consobrinis matrimonia feliciter inierunt.

¶ 30. Veruntamen quicquid de Consobrinorum conjugio statuant istæ Leges, saltem Lex canonica vetat. Obiectio 1.

Vetat quidē. Et, quia quò major pedicarū Respons.
copia eò copiosius speratur aucupium, nō solum
secundum hunc, secundum se, gradum; sed
exinde

exinde tertium etiam, & quartum, & gradatim Gradus omnes, quousq; cognatio vllomodo cognosci possit. Vt primùm enim Pontifices, Imperatorum munificentia ditati & honorati, ex inferis primò suppare, tandem superiores vi & arte facti, legum condendarum potestatem de illorum manibus extorsissent; omnia susq; deq; verti, divinis humana misceri illico cœperunt. Primùm primo gradui fratrum & sororum (quos solos Deus in linea transversa æquali prohibuerat) proximum (a) *Consobrinorum* superaddere contenti sunt. Postmodum, audaces facti; consobrinis (b) *Sobrinos* adjunxerunt. Deinde & (c) *Profobrinos*, quos ponunt in gradu quarto. Tum, dulciorem hinc odorem indies olfacientes, quarto (d) *quintum* & *sextum* addiderunt: tandemq; (e) *septimum* & *quotumcunq; gradum*. Neq; enim cum semel limites à Deo positos impij transiliissent, ubi postea consisterent miseri invenerunt.

(a) Concilio Agathense, circa tempus Cælestini, cap: 61. *Siquis consobrina sua se sociaverit, &c.* Et concilio Arvernenfi, circa tempora Vigiliij 1. can: 11. Item Synodo Arelatenfi 2. sub Leone tertio, & tempore Caroli Magni, cap: 11. Atque Respons: Gregorii ad 6. interrogationem Augustini Anglorum Episcopi. *Quedam lex Romana permittit, ut*
sive

sive fratris & sororis, sive duorum fratrum germanorum, sive duarum sororum filius & filia miscantur. Sed experimento didicimus ex tali coniugio sobolem non posse succrescere. Unde necesse est, ut in tertia vel in quarta generatione fideles licenter sibi coniungantur. Nam secunda, quam diximus à seculo debet abstinere. Hic locus, Causa 35, q: 2 & 3, c: 20. in Canonem abiit. Vbi, ut tertia etiam generatio, Gregorii auctoritate, prohibita videretur; pro tertia & quarta reponit falsarius quarta & quinta: neque hoc contentus necessariam hanc, quam appellat Gregorius, tertiae & quartae generationis permissionem, eundem postea sustulisse sic, & eius vice, quinti sexti & septimi gradus prohibitionem substituisse. Vide (e) in Notis.

(b) Concilio Epaunense, tempore Gelasii: 1. can: 30. concil: Aurelianensi 3. sub Vigilio 1. can: 10. Et concilio Turonico 2. tempore Pelagii 1. cap: 22. Sed Conciliū Parisiense, eodem Pontifice, cap: 4, (ac si ausi poeniteret) & Sobrinos & Consobrinos omittit, nudam recensens & iungens legem divinam. Nullus illicita coniugia contra praeceptum Domini sortiri praesumat: &c. Concilium verò Antisiodorense, tempore Deudedit, can: 31. omisam Consobrinorum & Sobrinorum prohibitionem repetit.

(c) Concilium Vormaciense tempore Hadriani 2. can: 73. procedit ad Sobrinorum filios: *Contradicimus quoque; ut in quarta generatione nullus amplius coniugio copuletur: Vbi autem, post interdictum, factum inventum fuerit, separetur.* Idem iisdem verbis sancitur Concilio Moguntiaco, cap: 54.

(d) Causa 35, q: 2 & 3, c: 21, ex Concilio Gabilonense. *Contradicimus, ut in quarta vel in quinta sextaq; generatione, nullus amplius coniugio copuletur: ubi autem, post interdictum, factum fuerit inventum, separetur.*

(e) Ca: 35, q: 2 & 3, c: 19, ex Concilio Lugdunense. *Nulli, ex propinquitate sui sanguinis, usq; ad septimum gradum, uxores ducant. Et c: 17, ex Nicolai epistola Almaphitanæ ecclesiæ suffraganeis. De consanguinitate sua uxorem nullus ducat, usq; post generationem septimam, vel quousq; parentela cognosci poterit. Item c: 8, ex Concilio Guariniensi.*

*In copulatione fidelium generationis numerum non definimus: sed statuimus ut nulli liceat Christiano de propria consanguinitate seu cognatione accipere uxorem, usq; dum generatio recordatur, aut cognoscitur, aut memoria retinetur. Antiquo patrum more sic tandem prorsus antiquato. De quo S. * Augustinus: Fuit autem antiquis Patribus religiosa cura (ne ipsa propinquitas, se paulatim propaginum ordinibus dirimens, longius abiret, & propinquitas esse desisteret) eam nondum longè positam rursus matrimonij vinculo colligare, & quod immo revocare fugientem.*

* De Civitate Dei l. 15, c. 16.

Verum transcendens istud & odiosum nimis interdictum, vix satis firmiter fundatum rati sunt illius auctores, nisi auctoritate etiam Gregorii fulciretur: quæ ideo in *Decreto auctore* non rarò citatur. Ut *Causa* 35, q: 2 & 3, c: 1, ex Concilio, nescio quo, Meldensi. Et c: 16, ex epistola ad Episcopos Galliarum. Item q: 8, c: 2, ex epistola ad Fœlicem Siciliæ Episcopum, his verbis. *Hæc salubriter præcavendo sancimus, ne quis fidelium propinquam sanguinis sui, usquequò Affinitatis lineamenta generis successionem cognoscantur, matrimonio sibi desideret copulare. Sed sicut à maioribus nostris definitum est, ita modis omnibus observetur. Quoniam usque ad septenarium numerum parentela nullis unquam copulam contrahere licentiam damus, &c. Quoniam scriptum est, Omnis homo ad proximam sanguinis non accedat. Et iterum, Anima que fecerit quippiam ex istis peribit de medio populi sui. Hunc eundem canonem Binius Concilio Toletano 2 adscribit. Sed nihil horum apud Gregorium, vel supposititium, reperire contigit.*

† Vide (a) in Not.

* Concil. tom. 2: per P. Crabb. Vide it Priscianus.

Insuper quæst: 2 & 3, c: 20, ex epistola ad eundem Fœlicem, quæ habetur lib: 12, c: 31. Vbi † scriptum ad Augustinum Anglorum episcopum (in quo tertiæ & quartæ generationis conjunctionem, ut licitam & necessariam approbaret) retractasse dicitur, & septimi simul gradus prohibitionem substituisse. Quò verò verisimilior videatur fictio; * aliam, Fœlicis nomine, ad Gregorium (quæ palinodiae suæ occasionem præberet) effinxerunt epistolam, admonitoriam scilicet: ubi sic legitur. *Hæc quidem meditatores perlatum est, sicut à quibusd. vi*

quibusdam Romā venientibus, vos Augustino consodali nostro, per venerabilem sanctitatem vestram, postmodum episcopo Anglorum genti ordinato & illuc directo, atq; Anglis scripsisse (quos olim ad fidem conversos per nos cogimus) ut † quarta pro-
 genie continēti non separentur. Quia consuetudo dudum in illis
 ant in istis partibus, quando una vobiscum ab infantia nutri-
 tus atq; edoctus fui, non erat: nec in vllis prædecessorum vestro-
 rum decretis, aut reliquorum, generaliter vel specialiter Patrum
 institutis legi, aut hactenus ab vllis sapientibus esse conceptum di-
 dici: sed semper usq; septimum originis sue gradum, hoc à sanctis
 antecessoribus vestris, & ceteris sanctis Patribus, tam in Nicēna
 Synodo quam in alijs sanctis concilijs congregatis, servari debere
 repperi, & à recte viventibus ac Deum timentibus hominibus
 studiose provideri cognovi.

† Imò ut ter-
 tia & 4ª gene-
 ratione licitè
 conjugan-
 tur. vid: supra.

Quis hæc tam apertè ficta populo pro veris obtrudere non
 erubesceret; nisi qui, doctrinis demoniorum attenti & menda-
 cia per hypocrisin loquentes, conscientias canteriatas habent?
 Constat enim nec in synodo, quam meminit, Nicēna, nec alio
 quovis concilio ante Gregorium, nec apud vllōs illius anteces-
 sores, aliosve patres, septimum hunc gradum vel nominatum
 esse. imò * Vigilium & Pelagium, qui, ante illum, ultimam
 huic cœpto manum imposuerant, adeoq; illius successores De-
 usdedit, Leonem, & † Adrianum, adhibito etiam conciliorum
 suorum adminiculo, de secundæ & terræ, aut etiam quartæ
 generationis prohibitione fategisse. Sed nemini hoc mirum vi-
 deatur, quum, quò maior quæstuosis hisce commentis concili-
 etur auctoritas, quod hîc Gregorio, illud ipsum cap: 7. Iulio
 adscribatur: qui plusquam 150 annis Agathense concilium
 (in quo primum Pontifices divinos transgredi limites ausi
 sunt) præcesserat.

† Tim: 4.

* V: (a) & (b)
 in notis ad 9
 30.
 † V: (c) ibidem.

Fictitiæ huic Felicis epistolæ sic rescriptisse fingitur Gre-
 gorius. Quod scripsi Augustino Anglorum gentis episcopo de
 consanguinitatis coniunctione; ipsi & Anglorum genti quæ nuper
 ad fidem venerat (ne à bono quod caperat metuenas austeriora re-
 cederet) specialiter, non generaliter ceteris, me scripsisse cognoscat:
 nec eâ intentione, ut postquam firmâ radice in fide fuerint scitda-
 ti, si infra propriâ fuerint consanguinitatē inveni, non separentur:

aut infra Affinitatis lineam, i. usque ad septimam generationem coniungantur. Nam si ea destruerem quæ Antecessores nostri statuerunt, non Constructor sed Eversor esset: iuste comprobaret; resistente veritatis voce, quæ ait, Omne regnum in se ipsum divisum non stabit: & omnis scientia & lex adversum se divisa destruetur. Cautum hoc Gregorii huius consilium quàm nihili fecerint sediciosi eius successores, vide in Notis ad § 32. & § 34.

§ 31. Quanquam, fateor, in hac tanta Canonum diversitate, non deest sua cuique canonica Ratio. Si quæras cur à quarto gradu ad sextum transire voluit Concilium Gabilonense; Ratio est, * vt, sicut lex ætatibus mundi generatio & hominis status finitur; ita propinquitas generis tot gradibus terminetur. Si cur à sexto ad septimum procedere voluerunt Nicolaus & alii; Ratio est, † Vt, post septem gradus, Sponsus sponsæ iungatur; sicut post hanc vitam, quæ septem diebus agitur, Ecclesia Christo iungetur. Si deinde scisciteris, cur, septimo sexto & quinto relictis, ad quartum redire maluit * Innocentius; Ratio ab eodem hæc redditur, † Quaternarius numerus bene congruit prohibitioni coniugii corporalis. (De quo dicit Apostolus, quod vir non habet potestatem sui corporis, sed mulier; neq; mulier habet potestatem sui corporis, sed vir) quia quatuor sunt humores in corpore, qui constant ex quatuor

* Caus. 35, q.
4. Et Sentent.
l. 4, distinct.
40.

† Sentent. l. 4,
distinct. 40.

* Vide § 34.

† Decretal. l. 1,
4, tit. 14, c. 8.

quatuor *Elementis*. Vtram harū mavis accipe.

¶ 32. Porro, cum multiplicatos istos Consanguinitatis gradus ad rem non parum facere comperissent; Affinitatis similiter interdicta paulatim adaugere, nec immerito, visum est. Primò eam, in (a) paucioribus gradibus; deinde in (b) septem etiam illicitam fecerunt. Tum (c) duo alia excogitârunt Affinitatis genera, (d) aliasq; primi generis affinitates. Neq; solùm ex conjugio & carnali copula; sed etiam ex meris (e) sponsalibus Affinitatem contractam volunt. Affinixerunt insuper duas alias Cognationis species: (f) legalem ex Adoptione, & (g) spirituales ex Baptismo, & Confirmatione.

In quibus omnibus conjugium prohibuerunt; non quòd sit, sed vt sit, illegitimum: neq; illegitimum fecerunt, vt non fieret; sed vt non sine pretio fieret. (h) quo soluto, soluitur vnà impediementi vinculum: & rursus fit arte, quod prius fuit naturâ licitum. Ita garruli isti circulatores, tanquam fucati nostri *Aegyptij*, soluta nectere & nexa solvere, ex licitis illicita & retro ex illicitis licita facere, singulari callent dexteritate.

(a) *Causa 35, q: 2 & 3, c: 3. De propinquis qui ad Affinitatem per virum & uxorem veniunt (defuncti à uxore vel viro) in quinta generatione coniungantur: in quarta si inventi fuerint non separentur. In tertia tamen propinquitate non licet uxorem alterius accipere post obitum eius.*

(b) *Causa 35, q: 2 & 3, c: 7. Nullum in utroq; sexu permissimus ex propinquitate sui sanguinis vel uxoris, usq; in septimum generis gradum uxorem ducere. Præterea quoq; illud adiecimus, quia sicut non licet cuiquam Christiano de sua consanguinitate; sic etiam non licet de consanguinitate uxoris sue coniugem ducere, propter carnis unitatem.*

(c) *Vide (d) in Notis ad § 14.*

(d) *vide (b) & (c) ibidem.*

(e) *Causa 27, q: 2, c: 11, Siquis desponsaverit sibi aliquam, & præveniente mortis articulo, eam cognoscere non potuerit; frater eius non potest eam ducere in uxorem. Et ibidem, c: 14. Siquis uxorem desponsaverit, vel eam subarraverit; quanquam postmodum, præveniente die mortis eius, nequiverit eam ducere in uxorem, tamen nulli de consanguinitate eius licet accipere eam in coniugio. Quod si inventum fuerit fallum, separetur omnino. Et c: 15 plenius. Siquis desponsaverit uxorem, vel subarraverit, & si præveniente die mortis siue irruentibus alijs causis, minimè eam cognoverit; neq; eius superstes frater, neq; ullus de consanguinitate eius, eandem sibi tollat in uxorem ullo unquam tempore. Quibus consonant illa in Decretal. lib: 4, tit: 1, c: 4. Ad audientiam. & cap: 8. Sponsam. atq; tit: 2, c: 12. Dno pueri.*

*deera sponsalia
affinitatem con-
trahunt.*

Contra.

Cum tamen causa 27, q: 2, c: 18. Benedictus è contrario, copiosè, indubitanter, & peremptorie doceat & decernat, ex nudis sponsalibus propinquitatem non effici matrimonium impediens: nec virum & feminam aliter quàm carnali copula fieri posse carnem unam. Sic enim ait. *Lex divina constitutionis Apostolicam Cathedram totius posuit orbis terrarum magistratam: ut quicquid ubiq; locorum dubitatur,*
ab

SYNGENIA.

51

ab eâ ratio eiusdem requiratur. Affatus est autem nos, suis literis, eiusdem Cathedrae assessorem, ac percunctatus est, quidem nostras nomine Iohannes, pro connubio filiae suae superstitis (cuius soror defuncta cuidam Iuveni Stephano nomine simplicibus verbis fuerit desponsata, & antequam ad nuptias pervenerit, morte praeventa) utrum scilicet cum eodem iuvene possit matrimonium celebrari superstitis filia, nec ne. Quam, Deo docente, reddemus his verbis certissimam. Protoplastus ille radix & origo nostra, detractam sibi costam in mulierem videns formatam, prophetico spiritu inter alia protulit, Propter hoc relinquet homo patrem & matrem, & adharebit uxori suae, & erunt duo in carne una. Quibus verbis innotuit, non aliter virum & mulierem posse fieri unam carnem, nisi carnali copula sibi adhaereant. Quia ergo nequaquam mixtus est extranea mulieri fœdere nuptiali, quo pacto per nuda sponsionis verba possit una caro fieri, nullatenus valeamus intueri. Propinquitatem enim sanguinis verbis dicitur, non verbis efficitur. Sed neq; osculum parit propinquitatem, quod nullam facit sanguinis commixtionem. Cum vero ita prorsus sese habeat res Iohannis istius, ut velit secundam filiam nuptiis copulare, cui primam iam decreverat desponsare, censurâ Apostolici magistratus mandamus, hoc absq; ullius criminis vitio posse fieri, si utriusq; partis se dederit voluntati. Nam cur prohibeatur, quod prohibendum nunquam sancta scriptura declarat? Sed neq; i mundanae leges, connumeratis personis quibus inter se nuptias contrahunt, de huiusmodi aliquid dicunt. Ne verò abnegetis quod negandum nulla ratio d. crevimus.

V: II contra in (g)

* Si recte sint hae regulæ, ut alius etiam Papa inopinanter attestatur, vid: (a) in (4) quid de immani illa Pontificiarum prohibitionum turba fiet?

Cui consentiens citatur Leo c: 17. Cum societas nuptiarum ita à principio sit instituta, ut, præter commixtionem sexuum, non habeant in se nuptia coniunctionis Christi & Ecclesiae sacramentum; non dubium est illam mulierem non pertinere ad matrimonium, cum qua docetur non fuisse nuptiale ministerium.

(f) Ca: 30, q: 3, c: 6. Per adoptionem qua sita fraternitas confq; impedit nuptias, donec manet adoptio. Et Decretal: l: 4, tit: 12, c: 1. Si qua per adoptionem mihi soror esse coeperit; quam dum durat adoptio, inter me & ipsam nuptia consistere non possunt.

(g) Spiri-

Spiritualis con-
sanguinitas.

I.

Impedit matri-
monium contra-
bendum.

Val.

Glossa.

* Pitacium a
petendo: &
dicitur charta
contineas pe-
titionem.

Rat.

II.

Dirimit contra-
ctum.

(g) Spiritualis hæc cognatio præcedens matrimonium im-
pedit contrahendum: & subsequens dirimit contractum.

I. Præcedens impedit contrahendum. Ut Ca: 30, q: 3,

c: 1. Inter fratres & filios Spirituales arbitror non posse fieri
quodlibet legale coniugium. Item c: 3. Non oportet filiam
suam, quam de sacro fonte suscepit, aliquando filio suo in ma-
trimonium tradere: quia in divina sententia germani esse in-
vinuntur. Siquis tali facinore commixtus minimè restrinxe-
rit frana luxurie; ab ecclesia Catholica abominabitur. Sed si
convictus fuerit; post separationem, septem annis penitentiam
gerat. Item q: 1, c: 5. Si filiam aut commatrem suam
aliquis in coniugium duxerit, separandos esse indicamus, & gra-
vi penitentia plendendos. Et Decretal: l: 4, tit: 11, c: 6.
Mandamus quatenus, si constiterit H. mulierem prædicti viri
filium de sacro fonte levasse antequam eam desponsasset uxorem,
vos inter eos divortium Apostolicâ potestate celebretis. Za-
charias verò Ca: 30, q: 3, c: 9. contra huiusmodi enormia
facinora ardentius invenitur.

* Pitacium, quod nobis tua ve-
neranda fraternitas obtulit, suscepimus: per quod sciscitari vo-
luisti, si liceat filio, cuius pater alterius filiam ex sacro baptis-
mate suscepit, susceptam, id est spiritualem eius patris filiam,
(quod dici crudele est) matrimonio suscipere: quod apud te
enormiter assensuisti contigisse. Sed bene tua sancta fraternitas
comperit habet, quod Dominus præcepit Moysi, dicens, Turpi-
tudinem patris tui vel matris, vel sororis non revelabis: turpi-
tudo enim tua est. Cum ergo à propria consanguinitate inbe-
mur abstinere; multò magis à spirituali nostri patris filia (omni
excusatione aut argumento seposito) sub nimia distractione, nos
cavere convenit, ne in iram divinæ examinationis incidat; si quis
tali facinore mixtus minimè restrinxerit frana luxurie. Un-
dè etiam omnes cavendi sunt à tali sceleris commixtione, ne in
perpetuum peccant. Sed hunc, qui auctor huius perniciose te-
meritatis, anima sua salutem despiciens, impiose miscuit matri-
monio, per omnia tua fraternitas studeat separare, & paniten-
tia digna submittere: quatenus ab aterna eruntam damnatione
animam eius lucreris.

II. Matrimonium prius contractum superveniens dirimit.

ut

Ut Ca: 30, q: 1, c: 1. Pervenit ad nos diaconus sanctitatis vestrae epistolam deferens, quia quidam viri & mulieres, praterito sabbato, Paschali die, pro magno populorum incurso, nescientes, proprios filios suscepissent ex lavacro sancto. Cupis scire ergo, pro tali ratione accidente, utrum debeant viri ac mulieres ad proprium usum redire, an non. Nos vero mæsti in hac re inquisivimus priora dicta: invenimus in archivis Apostolica sedis, iam talia contigisse in Ecclesijs Isauria, Ephesiorum, simulq; Hierosolymorum, aliarumq; Ecclesiarum. Episcopis eorum civitatum ab hac Apostolica sede volentibus scire, utrum viri ac mulieres redirent ad proprium thorum; beata memoria sancti Patres, Iulius, Innocentius, & Cælestinus, cum Episcoporum plurimorum & sacerdotum consensu, in Apostolorum principis ecclesia, prohibentes talia præscripserunt & confirmaverunt, ut nullo modo se in coniugium reciperent mulieres ac viri, quicumq; aliqua ratione suscepissent natos proprios; sed separent se, ne suadente Diabolo tale vitium inoleseat. Scitis quia quomodo sunt septem dona spiritus sancti, ita sunt septem dona baptismi. A primo ergo pabulo sacrati salis & ingressu ecclesia, usq; ad confirmationem per chrisma, hoc est à primo usq; ad septimum, nullus Christianus suam commatrem in coniugium suscipere debet. Et qui præsumpserit, vinculo anathematis religetur, donec penitentiam digne egerit. Etc: 2. Siquis filiastrum suum vel filiastram ante episcopum tenuerit ad confirmationem; separetur ab uxore sua, & nunquam aliam accipiat. Similiter & mulier.

Rati

i. Privignum
v: 3 in II con-
tra.

Paschalis quidem 2. Ca: 30, q: 3, c: 5. Compatriis vel commatris liberos, tantum post compaternitatem natos, baptizati fratres spirituales statuit. Post susceptum de fonte filium vel filiam spirituales, qui ex compatre vel commatre nati fuerint, matrimonio coniungi non possunt. Innocentius vero 3. Decretal: l: 4, tit: 11, c: 7. addit etiam ante compaternitatem natos. Tunc nos duxit discretio consulendos, an nati ante compaternitatem filiam compatriis vel commatris sibi possit matrimonialiter copulare: & si contraxit, an debeant separari. Super quo respondemus, quod huiusmodi persona non possunt matrimonium contrahere: & si contraxerint, possunt ab invicem separari.

Natus post compaternitatem.

Natus ante compaternitatem.

* Per quam compaternitas est contrahenda.

Cognatio sacer-
dotis & bapti-
zati.

Instituit porro Gregorius 9. spirituales cognationem, matrimonium impediens, inter sacerdotem baptizantem & baptizatum. Quæstione eadem, c: 8. *Ex literis vestris accepimus, quod quum Martha mulier, coram officiali Cantuariensi, Alanum peteret in virum, & se affidatam ab eo, ac carnaliter cognitam per testes idoneos probavisset; dictorum tandem testimonium depositionibus publicatis, idem A. excipiendo proposuit, quod eam habere non poterat in uxorem, pro eo quod ipsum pater mulieris eiusdem, qui sacerdos extitit, baptizavit. Sed cum idem officialis, exceptione huiusmodi non admissa, definitivam tulerit sententiam; & idem ad sedem Apostolicam appellavit: Mandamus quatenus, si ita est, eundem A. super hoc ab impetitione mulieris absolvatis ipsius, eidem mulieri perpetuum silentium imponentes.*

III.

Spiritualis affi-
nitas matrimo-
nium impedit.
* Vide ¶ 14.
Primi modi.

III. Porro ex spirituali Consanguinitate oritur similis Affinitas, & quidem vtriusq; modi, matrimonium impediens. Causa 30, q: 4, c: 3. Coniux consanguinei spiritualis, quæ est primi modi affinis, prohibetur. *Siquis unus ex coniugio filium aut filiam alterius de sacro fonte suscepit, aut ad Chrisma tenuerit, vel Christianitatis ministerium dederit; ambo, & vir & uxor, compatres existunt parentibus infantis: quia vir & mulier caro una effecti sunt. Item Decretal: l: 4, tit: 11, c: 4. Martinus Bertam duxit uxorem, Tebergam sibi copulavit Lotharius: qui Berta & Martini filium de sacro fonte suscepit. L. vero & B. sublati de medio, M. cum T. præfatâ contraxit. Nos autem consultationi tuæ taliter diximus respondendum: Quia secundum verbum Domini vir & mulier efficiantur per connubium una caro; liquidum est Tebergam non posse matrimonialiter copulari Martino: qui compater eius fuerat, cum quo una caro Teberga noscitur extitisse.*

IV.

Secundi modi.

IV. Atq; Causa 30, q: 4, c: 1. spiritualis consanguinea coniugis, quæ est secundi modi affinis. Sciscitatur a nobis sanctitas vestra, Si aliquis homo duas commatres habere valeat, unam post alteram. In quo meminisse debet scriptum esse, Erunt duo in carne una. Itaq; cum constat, quod vir & mulier una

CARO

caro per connubium efficiuntur, restat nimirum virum compatrie constitui illi mulieri, cuius matrimonio assumpto, uxor commater esse videbatur. Et idcirco liquet virum illi femina non posse coniungi in copulam, qua commater eius erat, cum qua idem fuerat una caro effectus. Item c: ultimo. Quidam verò piaculare flagitium commisit, qui duabus cōmatribus, velut duabus sororibus, nupsit; magna, iuxta modum culpa, pœnitentia sibi debet iniungi.

*Verum hi nodi eadem, qua nexi sunt,
facilitate solvuntur omnes.*

IV. Causa 30, q: 4, c: 5. hæc secundi modi affinitas rescinditur. Post uxoris obitum, cum commatre uxoris virum suum perstitem coniugio copulari, nulla videtur autoritas vel ratio prohibere. Neq; enim cognationi carnis cognatio spiritus comparatur: neq; per unionem carnis ad unionem spiritus pertransitur.

IV.

Contrà.

Affinitas 2 mo-
di matrim: non
impedit.

III. Et eiusdem q: c: 4. affinitas primi modi. Qui spiritualem habet compatrem, cuius filium de lavacro sacri fontis accepit, & eius uxor commater non est; liceat ei, defuncto compatre suo, eius viduam ducere in uxorem, si nullam habeat consanguinitatis propinquitatem. Quid enim? Numquid non possunt coniungi, quos nulla propinquitas carnalis, vel nulla generatio discernit spiritualis?

III.

Contrà.

Nec Aff: 1.
modi.

II. Similiter neq; cognatio spiritualis subsequens matrimonium idem dirimit.

II.

Contrà.

1. Sive desidiosè & fraudulenter fiat: ut Ca: 30, q: 1, c: 4. Dicitur est nobis quasdam feminas desidiosè, quasdam verò fraudulenter, ut à viris suis separentur, proprios filios coram Episcopis ad confirmandum tenuisse. Unde nos dignum duximus, ut si qua mulier filium suum desidia aut fraude aliqua coram Episcopo tenuerit ad confirmandum; propter fallaciam suam, aut propter fraudem, quamdiu vivet pœnitentiam agat: à viro tamen non separetur.

Cognatio spiri-
tualis non diri-
mit cōtractum.

2. Sive ex industria: ut c: 5. Si coniuges legitimi, unus

aut ambo, ex industria fecerint ut filium suum de fonte susceperent; si innupti permanere voluerint, bonum est: sin autem; gravis pœnitentia infidiatori iniungatur, & simul maneat.

3. Sive inscienter fiat: vt c: 6. De his qui filios suos ad confirmationem coram Episcopis tenent, id est qui filios uxoris sue de viro priori, dum chrismanitur ab Episcopis, super se sustinent: si inscientia, sicut asseris, fiat; licet sit peccatum, non tamen usq; ad separationem coniugij puniendum est. Lugeant tamen, & dignâ pœnitentiâ hac diluentes, domino dicant, 'Delicta ignorantia nostra ne memineris.'

4. Sive ex necessitate: vt c: 7. Ad limina beati Petri Apostolorum principis, hic præsens homo nomine Stephanus orationis causâ veniens, nostro præsulâti suggerendo innotuit, quod filium suum in extremo vite sue positum, nec dum baptismatis undâ lotum, absentiâ scilicet sacerdotum, nimîâ necessitate cogente, baptizavit; eumq; ipse proprijs manibus retinendo suscepit. Atq; pro huius rei negotio notitia tua patefacto, reverentia tua, quasi rectitudinis zelo flagrans, præsatum hominem à sua conjugē indicavit esse separandum. Quod fieri nullatenus debet; dicente scriptura, à domino iunctam esse viro uxorem: & quos Deus coniunxit nemo separet. & c.

* Id est, Papali Latinitate, notum fecit,

5. Itaq; c: 3. Nicolaus absolutè decernit, Secundùm canones sacros, nisi amborum consensu, nullius religionis obtentu debet coniux dimittere coniugem.

I.
Contrâ.
Nec impedit
contrahendum.

I. Vnde ibidem concludit, nec præcedentem huiusmodi cognationem matrimonium impedire, ne fiat licitum. Nôss: desideras virum mulier, quæ viri filium ex alia fœmina genitum de sacro fonte levaverit, postmodum possit cum eodem viro copulari: quo: ideo coniungi posse discernimus, quia secundùm canones sacros, & c. Item q: 3, c: ult: Siquis suæ spiritualis com-matris filiam, fortuito & ita contingente rerum casu, in coniugium duxerit; consilio maturiori servato, habeat, atq; honestè legitimo coniugio operam det.

Et Decreta: l: 4, tit: 11, c: 5. Contracto matrimonio inter P. & A. uxorem suam, quidam consanguinei eiusdem A. contra matrimonium obiecerunt, quod eadem

eadem in primo sacrati salis pabulo, filium quondam coxebine ipsius P. tenuit. &c. Verum si constaret vera esse qua diximus, non ideo tamen contractum matrimonium solveretur: qua res vix contrahendo matrimonio impedimentum afferret. Ideoque mandamus quatenus prefato P. auctoritate nostra iniungas, ut memoratam A. sicut uxorem, maritali affectione pertrahet. &c.

His si cetera sint paria; nam ille audax sibi ac impavidus, si non & impudens, haud injuriâ videtur; qui generalem Canonum consensum tam hyperbolicè ostentare nec timuit, nec erubuit. * Omnia probatorum Conciliorum, & omnium summorum Pontificum definitiones atque decreta ita sibi coherent, ita secum in omnibus consentiunt, ut nulla in eis, Audacter dicimus, Nihil timeamus, nulla in eis vel minima discordia reperiatur. Et alibi † Omnia legitimorum Conciliorum, & Pontificum decreta etiam in omnibus dogmatibus inter se conveniunt. teneatis?

* Bellarmus in Concione de veritate & consonantia catholice doctrinae, sect. 4.
† De notis ecclesiae, c. 10, sect. 8.

*Neg, verò maior reperitur, in alijs de
Coniugio decretis, harmonia.*

Causa 31, q: 1, c: 1. Nullus ducat in matrimonium quam prius polluit adulterio. Et c: 3. Illud commune decreto secundum canonum statuta diffinimus, & praedicamus, ut si quis cum uxore alterius, eo vivente, fornicatus fuerit; moriente marito, synodali iudicio aditus ei claudatur illicitus: nec ulterius ei coniungatur matrimonio, quam prius polluit adulterio. Et c: 4. Relatum est auribus sanctorum sacerdotum, quendam alterius uxorem stupro violasse, & insuper Macha, vivente viro suo, iramentum dedisse, ut, post mariti mortem, si supervixisset, duceret eam in uxorem: quod & factum est. Tale ergo connubium prohibemus, & anathematizamus.

I.

Adultero adulteram suam ducere non licet.

Cujus contrarium verum est c: 2. Mortuo eo, cum quo fuerit adulterium, fieri potest coniugium cum qua praecessit adulterium. Et c: 5. Ducat post publicam poenitentiam. Et c: 7. post quinquennij poenitentiam.

Contrà.

Incesti coniugio
nullo copulandi.

Causa 35, q: 2 & 3, c. 4. Qui propinquam sanguinis uxorem ducunt, & separantur; non licebit eis, quamdiu utriq; vivunt, alias uxores sibi in coniugio sociare, nisi ignorantia excusentur. Item c: 5. Siquis cum matre & filia fornicatus fuerit, ignorante matre de filia, & filia de matre; ille nunquam accipiet uxorem: illa vero, si voluerint, accipiant maritos. Si autem hoc scierint ipsa femina, absq; maritis perpetuo maneant. Et c: 10. Nec eam quam aliquis ex propria consanguinitate coniugem habuit, vel aliquam illicita pollutione maculavit, in coniugium ducere ulli Christianorum licebit. Incestuosos vero nullo coniugij nomine deputandos a sanctis patribus statutum esse legimus.

Contrà.

Causa verò 33, q: 2, c: 16. contrarium statuitur. Siquis cum duabus sororibus fuerit fornicatus, aut cum his personis de quibus sancta scriptura prohibet; si dignam egerit penitentiam, & castitatis non valuerit continentiam sustinere, liceat ei legitimam in coniugio uxorem accipere. Similiter & mulier quae tali fuerit scelere lapsa, ut fornicationis non perducatur ad Chaos.

III.

Adultera à viro
separat & noviter
(dum ambo
vixerint) alteri
copulanda.

Causa 32, q: 7, c: 1. Interveniente divortio non aboletur confederatio nuptialis: ita ut sibi coniuges sint etiam separati. Cum illis etiam committitur adulterium, quibus fuerint post suum repudium copulati. Et c: 2. Licite dimittitur uxor ob causam fornicationis: sed manet vinculum prioris. Propter quod fit reus adulterij quicumq; duxerit dimissam. &c. Item c: 23. Siquis uxorem in adulterio deprehenderit; non licebit nec eum, nec eam, aliam uxorem accipere, vel alium maritum, quamdiu ambo vivunt. Si autem adultera mortua fuerit, vir eius, si vult, nubat: adultera verò nunquam, etiamsi mortuus fuerit vir eius.

Contrà.

Sed c: 16. His ita respondetur. Haec aut horitates de his loquuntur, quorum continentiam carnalis infirmitas non impedit: vel de his qui praestantes causam dissidij, aliorum coniunctione se reddiderint indignos. Canone verò 17. (ex Ambrosio super primam epist: ad Cor:) absolute viro permittitur aliam ducere. Uxor à viro non discedat, nisi causa fornicationis: quod

fi

si discesserit; aut maneat innupta, aut reconcilietur viro suo. Et vir similiter non dimittat uxorem. Ideo non subdit de viro quod de uxore promissit, quia viro licet ducere aliam. Præsertim si incestum sit adulterium: Vt c: 19. Quadam cum fratre viri sui dormivit. Decretum est ut adulteri nunquam coniugio copulentur: illi verò cuius uxor stuprata est, licita coniugia non negentur. Imò hoc idem c: 23. uxori incestuosi permittitur. Concubuiſti cum ſore uxoris tue? Si feciſti, neutram habeas: & ſi illa, qua uxor tua fuerit, conſcia ſcleris non fuit; ſi ſe continere non vult, nubat: tu autem & adultera ſine ſpe coniugij permaneat.

IV.

Sic Cauſa 31, q: 1, c: 11. ſecundæ nuptiæ approbantur. *Secunda nuptiæ approbantur.* Ego nunc voce proclamo liberâ non damnari in eccleſia bigami- am, imo nec trigamiam; & ita licere quinto, & ſexto, & ultra, quomodo & ſecundo marito, recte nubere. Et c: 12. Deus ſecundas nuptias, quæ in vnoquoq; teſtamento permittuntur, licitas eſſe monſtravit.

Contrâ verò c: 8. improbantur. De his qui frequentius uxores ducunt, & de his quæ ſæpius nubunt, tempus quidem pœnitentia his manifeſtum conſtitutum eſt: ſed conuerſatio & fides eorum tempus abbreviat. Preſbyterum verò in convivijs ſecundarum nuptiarum intereſſe non debere: maxime, cum præcipiatur ſecundis nuptijs pœnitentiam tribuere; quis erit preſbyter, qui, propter convivium, illis conſentiat nuptijs? Et c: 9. Secundam quidem accipere, ſecundum præceptum Apoſtoli, licitum eſt: ſecundum autem veritatis rationem, verè fornicatio eſt. Sed cum, permittente Deo, publicè & licenter committitur; ſit honeſta fornicatio.

V.

Itidem Episcopis & Presbyteris ſuæ permittuntur Coniuges: ut Canone Apoſtolorum ſexto, (qui diſtinct: 28, c: 14. ſub pœna Anathematis confirmatur) Episcopus aut Presbyter uxorem propriam nequaquam ſub oſtenſu religionis abiciat. Si verò reiecerit, excommunicetur: ſed ſi perſeveraverit, deiſciatur. Et ejuſdem diſt: c: 15. Si quis diſcernit preſbyterum con-
iugatum

ingatum, tanquam occasione nuptiarum, quod offerre non debeat, & ab eius oblatione ideo abstinere; anathema sit. Item distincta: 31, c: 13. Quoniam in Romani ordine canonis esse cognovimus traditum, eos, qui ordinati sunt Diaconi vel Presbyteri, confiteri quod non suis iam copulentur vxoribus; antiquum sequentes canonem Apostolica diligentia, & constitutiones sacrorum virorum, legales nuptias amodo valere volumus: nullo modo cum vxoribus suis eorum concubitus dissolventes, aut privantes eos familiaritate ad invicem, in tempore opportuno. Quicumq; ergo diligens inventus fuerit subdiaconali ordinatione, aut diaconali, aut sacerdotali, hi nullo modo prohibentur ad talem ascendere gradum pro vxoris sue cohabitatione. Nec etiam tempore ordinationis sue profiteri castitatem cogantur, quod abstinere debeant à legalis vxoris familiaritate. Item opus eos qui altari ministrant, in tempore oblationis sanctorum, continentes esse in omnibus, ut à Deo possint consequi qua suppliciter postulant. Siquis igitur presumpserit, contra Apostolicos canones, aliquos presbyterorum aut diaconorum privare à contactu & à communione legalis vxoris sue; deponatur. Similiter & presbyter aut diaconus, qui religionis causâ vxorem suam expellit, excommunicetur: si vero in hoc permanserit, deponatur.

2. His confine est quod precedente Canone habetur. In Nicena synodo videbatur aliquibus introducere legem, ut episcopi & presbyteri, diaconi & subdiaconi, cum coniugibus, quas ante consecrationem duxerant, non dormirent. Surgens autem Paphnutius Confessor contradixit; honorabiles confessus nuptias, & castitatem dicens esse cum propria coniuge concubitus. Suasit itaq; Concilio ne talem poneret legem: gravem esse asserens causam, qua, aut ipsis aut eorum coniugibus, occasio fornicationis existeret. Et hoc quidem Paphnutius (licet nuptiarum esset inexpertus) exposuit: synodusq; laudavit sententiam eius, & nihil ex hac parte sancivit.

3. Huc etiam spectat Canon 13, Dist: 28. In quo ordinavit Papa Episcopum vxorem habentem & liberos: exigens tamen ab eo Cautionem, per quam & suam fateretur, quantula esset presentis temporis, (habita rerum descriptione) substantiam;

am; & nihil unquam per se, aut per filios & uxorem, &c. de rebus audeat usurpare Ecclesia; & universa, sui episcopatus quæsitæ tempore, Ecclesia sua dominio sociaret, nihil, ultra id quod modo descriptum est, suis suis vel heredibus relicturus. Vbi vera se prodit inflicti in Clericos cælibatus causa: nempe ut omnia eorum bona in Ecclesia, quam vocant, ditionem congesta, ad optatæ, in principes & populos, Hierarchiæ culmen Papatum tandem efferant.

4. Insuper & Canones 11. ac 12. Dist: 34. In quibus non coniugium, sed conjugis adulterium, laicos à clericatu, & clericos ab ecclesiastico ministerio arcet. Si laici uxor in adulterio fuerit deprehensa; hic ad ministerium ecclesiasticum admitti non potest. Quod si, in clericatu eo iam constituto, adulteravit; dato repudio dimittere eam debet. Si autem ei ipsa voluerit permanere; à ministerio existat alienus.

5. Item Canon 11, Dist: 28, secundas nuptias, clericorum relictis, interdicens. Si se cuiquam mulier, duplici coniugio, presbyteri vel diaconi relictæ coniunxerit; aut castitate firmatur, aut separentur: aut certè (si in criminis intentione perstiterint) pari excommunicatione plectantur. Et Canon 12. Si qua vidua Episcopi vel presbyteri aut diaconi maritum acceperit; nullus clericus, nulla religiosa persona cum ea convivium presumat, nunquam communicet: morienti tamen ei sacramenta subveniant.

Antiquioribus hisce decretis primum ex parte reniti satis *contra*, placuit, Relictas tantum & Secundas uxores prohibendo: ut Dist: 34, c: 10. *Præcipimus ne bigamum, aut qui virginem non est sortitus uxorem, ad sacros ordines permittas accedere.* Et Dist: 84, c: 5. *Quisquis clericus aut viduam vel secundam duxerit uxorem, omni ecclesiastica dignitatis privilegio mox denudetur.*

Tandem verò (non obstante vel *Anathemate*, vel *Depositionis* censura, vel *Canonum* ipsorum auctoritate) eisdem aperte reclamatur, & omnigenæ uxores absolutè prohibentur: ut Dist: 32, c: 10. *Eos qui post diaconatum uxoribus vacare voluerint*

voluerint, ab omni sacro ordine remouemus: officioq; atq; beneficio Ecclesie carere decreuimus. Quod si ab episcopo communiti non se correxerint; principibus indulgemus licentiam, ut eorum faeminas mancipent seruituti. Et c: 13. Placuit episcopos, presbyteros, diaconos, subdiaconos, secundum priora instituta, etiam abstinere ab uxoribus: quod nisi fecerint, ab ecclesiastico remouentur officio.

† Adulterij
pœna excom-
municatio:
conjugij de-
positio.

Item Dist: 28, c: 6. Assumi aliquem ad sacerdotium in coniugij vinculo constitutum non oportet, nisi fuerit promissa conuersio. Et c: 9. † Presbyter si uxorem duxerit, ab ordine illum deponi debere: quod si fornicatus fuerit, vel adulterium commiserit, extra ecclesiam abici, & ad pœnitentiam inter laicos redigi oportet.

1 Tim: 4, 3.

Urbanus verò secundus, post Leonem, Nicolaum 2, Gregorium 7, Alexandrum 2, & alios, qui dudum in hoc pulvere gnaviter desudauerant, Spiritum sanctum, blasphemus, * hæreticæ suæ prauitatis authorem prædicare ausus est. Erubescant (inquit impij, qui erubescere debuit) impij, & aperte intelligant, iudicio Sancti Spiritus, eos, qui modo in sacris tribus gradibus, presbyteratu, diaconatu, subdiaconatu positi, mulierculas non abiecerint & castè non vixerint, excludendos ab eorundem graduum dignitate.

2 Co: 4, 4.
Luc: 8, 10.

Novella hæc Paparum placita, ut antiquis Canonibus proprijsq; Decretis; ita 1 sacro Dei verbo, 2 Apostolorum libertati & praxi, ac 3 primorum patrum sententijs adversantur.

1. Locis illis 1. Tim: 3: 2, 4, 11, 12. & Tit: 1: 6. ita plenè, ita evidenter res tota declaratur; ut, nisi ijs quorum mentes Deus huius seculi excacauit, ut videntes non videant, nihil possit esse evidentijs. Quin & generalia illa Gen: 1, 28. 1 Cor: 7, 2. & Heb: 13, 4. quum exceptio nusquam occurrat, coactam hanc castitatem, & immundam mundiciem satis coarguunt.

2. Vnde 1. Cor: 9, 5. Libertatem suam vendicat Apostolus. Num non habemus potestatem sororem uxorem circumducendi, sicut & ceteri Apostoli, & fratres Domini, & Cephas? At hic

SOME PAGES

ES MISSING

prohibitiones de coniugio, in secūdo & tertio affinitatis genere, minimè contrahendo, & de sobole suscepta ex secundis nuptiis cognationi viri non copulanda prioris, et difficultatem frequenter inducant, & aliquando periculum pariant animarum; (cum cessante prohibitione cesset effectus) constitutiones super hoc editas, sacri approbatione Concilij, revocantes, presenti constitutione decernimus, vt sic contrahentes de cætero liberè copulentur. Prohibitio quoque copulæ coniugalis quartum consanguinitatis et affinitatis gradum de cætero non excedat: quoniam in vltioribus gradibus jam non potest, absque gravi dispendio, huiusmodi prohibitio generaliter observari.

§ 35. Hinc reformatæ ecclesiæ omnes, quarto & tertio prætermisissis, vsq; ad † gradū † Vide § 37. illicito gradui proximum regressæ sunt. Vbi * vitandæ offensionis gratiâ, ad tempus restiterunt: † docentes interim & profitentes legitimam, ex iure diuino, illius etiam gradus conjunctionem. * Vid: § 38. † Vid: § 37, & 39.

§ 36. Cæteris verò facem præferens Anglia, pio & docto * Senatus-consulto, vltimum * Vid: § 29. prima abrogavit, & legem Dei, humanis penitus

penitus expurgatam sordibus, suæ restituit
sinceritati. Ita confusum istud Babel curi-
osa Architectorum arte, strenuisque Operarū
nixibus ad fastigium tandem extructum, gra-
datim, dirutis aggeribus, recidit, & solo ad-
æquatur.

Obiectio 2.
† Vidi § 27.

§ 37. Secundò obijcitur ex † Augustino,
huiusmodi connubium, utcunq; reverà lici-
tum, vitandum tamen esse propter vicina-
tem illiciti: gradus enim est fraterno gradui
proximus.

Respons:

Pari ratione arguat quis, conjugium inter
fratrem & sororem vitandum non esse, quòd
gradus sit licito gradui proximus. Sed
istud legi divinæ adimit, illud addit. Vtrumq;
pariter eius perfectioni derogat: ideoq; v-
trumq; pariter expresso Dei verbo prohibe-

* Deut: 12, 2.

tur. * *Vnamquamq; rem, quam ego precipio vo-
bis, eam observantes facite: ne addito ei neque
destrahito ex ea. Satis justus est, qui facit quæ
Deus jubet, & non facit quæ Deus prohibet.
Qui vltiora vel iussa vel vetita comminisci-
tur, docet doctrinas mandata hominum; ne-
que aliam quam † ἰδεὸ ἀποδοῦναι * mercedem
à Domino expectet.*

† Col: 2, 23.

* Matt: 15, 9.

& Esai 29, 13.

14.

§ 38.

¶ 38. Objicitur etiam ex Calvino, Conso- ^{Offensio 3.}
brinorum cōjugium (quod *licere docuerat) • Vide ¶ 27.
vitandum tamen esse vitandæ offensionis
gtatiâ. † Hinc (inquit) perspicitur diabolica Pa- ^{† In Levit: 19;}
pe superbia, qui nos excogitando propinquitatis ^{verbi: 18.}
gradus, supra Deum sapere voluit. Astutia quo-
que ejus se prodit, quod ex hoc genere aucupij vbe-
rem fecit questum. Quia tamen longo usu recep-
tum est, ne Consobrinus vel patruelis sororem suam
ducat; * offensionis habenda nobis ratio est, ne im- ^{* Rom: 14, 21.}
portuna libertas Evangelium exponat multis pro-
bris: ac tenenda Pauli admonitio, ut abstinemus
etiam a scitis, † nisi ita expediat.

† 1 Cor: 6, 12.

Eodem prorsus argumento vitandæ sunt ^{Respons:}
Sobrinorum etiam, & Prosobrinorum con-
junctiones; cū has quoque, ex pontificia
* tam tertij & quarti quàm secundi gradus • ^{Vid: § 34.}
interdictione, id tempus defuuisse constet.
De quibus omnibus quamvis illa Caluini
objectio ad tempus locum habere debuerit;
posteaquàm tamen multorum annorum spa-
tio, aliter à veritate populus fuisset edoctus;
non est quòd, propter scandalum non temere
datum sed perverse acceptum, Christiani ho-
nestà & diuinitus cōcessà priverentur libertate.

† De Capti-
Babil:

† De Capti-
Babil:

Obiitio 4.

Respons:

* De repudiis
& divortis.

† Deut: 12, 32

† Prov: 30, 6.

† Beza loco
suprà citato.

* Vid: (b) in
notis ad § 30.

Rectè hic Lutherus, † *Vt quid mea libertas tol-
litur aliena superstitione et ignorantia?*

§ 39. Postremò obicitur, huiusmodi con-
nubia, propter has aut similes rationes, à ma-
gistratibus alicubi cohiberi.

Hic appositè respondet Beza, * *Necesse
est teneri istud discrimen inter leges divinas et hu-
manas, (siquæ de his rebus extent) ut Sponsalia,
contra illas inita, irrita sine ulla prorsus exceptio-
ne habeantur, nedum ut Matrimonia tolerentur: si-
quis verò contra statutum aliquod humanum fece-
rit, Pœna quidem civili afficiatur; Matrimoniū ta-
men consummatum propterea minime solvatur.*

Sed pios sanè principes decet, imò oportet, uti morigeros Domini servos, divinæ vo-
ci auscultare. *Vnamquamque rem quam ego præ-
cipio vobis, &c. vid: § 36. Et alibi, * Ne adjicito
ad verbum eius, ut non corripiat te, & efficiaris men-
dax. Quod eruditus ille & accuratus Theo-
logus ubiq; gentium fieri religiosè exoptat.*
* *In synodo prima Parisiensi ne Consobrinorum vlla
fit mentio, sed simplici Dei verbo statur: quod vnum
utinam sequi vult quoque malint Christiani omnes*

Magi-

Magistratus, quàm supra Deum ipsum, & veteres leges civiles sapere videri. Huic voto liberè adstipulatur divinus + Zanchius. Ad me quod attinet, optârim, multis de causis hisq; non contemnendis, simpliciter connubia contrahi ex lege Dei: ut quod ille nobis fecit licitum et liberum, illud licitum relinquatur.

† De coniugio
Adami, q: 2,
thes: 2.

¶ 45. His præmissis, quæstionem hanc concludat pro me idem * Zanchius. *Quod* * Ibidem. *licitum sit coniugium inter filios et filias fratrum germanorum, id est inter Consobrinos, sive patruelles sint sive amitini; apud pios et doctos extra controversiam est.*

Quare, singulari hac de Consobrinis Exceptione sic sublata, absolute generalis perstabit nostra Regula, *QUI DUOBUS A STIPITE GRADIBUS DISTANT, LEGITIME CONNUBANT.*

UNIVERSITY
LIBRARY
CAMBRIDGE

FINIS.